

Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 28.04.2022 г. - 30.05.2022 г. Неактивна

Номер на консултация: #6739-K

Област на политика: Архив - Образование

Тип консултация: Акт на Министерския съвет

Вносител: Министерство на образованието и науката

Тип носител: Национално

С Постановление № 122 на Министерския съвет от 2018 г. (обн., ДВ, бр. 56 от 2018 г.) за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България са въведени минимални национални изисквания към научната, преподавателската и/или художествено-творческата или спортната дейност на кандидатите за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности във висшите училища и научните организации. Националните изисквания са изготвени по групи показатели за различните научни степени и академични длъжности в деветте научни области и съответстващите им направления с цел постигане на обвързаност между научните постижения на кандидатите и възможностите за академичното им израстване.

През годините се откриха някои съществени различия по отношение на изискваните минимални показатели дори в сходни области на висше образование и професионални направления, както и известно напрежение между учените от висшите училища и научните организации поради еднаквите изисквания към тях, без да се отчитат разликите в характера на основните им дейности. Във връзка с това, по предложение на представители на академичната общност, са изготвени изменения, чиято цел е да се актуализира и хармонизира подходът при отчитане на показателите, като едновременно с това се отчитат спецификите както на отделните професионални направления, така и на висшите училища и научните организации. С прилагането на актуализираните минимални национални изисквания се цели и

постигане на високо качество на научната продукция и нейната значимост в институционален и национален план.

Акцент на промените е създаването на условия за обективно и безпристрастно прилагане на минималните национални изисквания към научната, преподавателската и/или художествено-творческата или спортната дейност на кандидатите за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности във висшите училища и научните организации. Това ще доведе до хармонична обвързаност между научните постижения на кандидатите и възможностите за академичното им развитие, отчитайки спецификите на областите на висше образование и професионалните направления.

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на образованието и науката

Адрес: София, София, бул. Княз Дондуков №2А

Електронна поща: priemna@mon.bg

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

Полезни връзки

Официална интернет страница на Министерство на образованието и науката - <https://www.mon.bg/>

Рубрика „Обществени консултации“ на интернет страницата на МОН - <https://www.mon.bg/dokumentatsiya/proekti-na-dokumenti/>

Документи

Пакет основни документи:

[Проект на доклад относно проект на постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България - вер. 1.0 | 28.04.2022](#)

[Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България - вер. 1.0 | 28.04.2022](#)

[Предварителна частична оценка на въздействието - вер. 1.0 | 28.04.2022](#)

[Становище на дирекция "Модернизация на администрацията" - вер. 1.0 | 28.04.2022](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

Автор: Бор. Генов (31.05.2022 00:00)

Предложения от Институт по отбрана "Проф. Цветан Лазаров" З

В Област 9 СИГУРНОСТ И ОТБРАНА

В група А:

- В подгрупа А1: Авторите, работещи в областта на сигурността и отбраната понякога изследват проблеми които не могат да се публикуват публично в списания, които са индексирани в базите данни WoS и/или Scopus. За да се стимулират авторите на публикации с чисто военна, военно-техническа, разузнавателна или друга чувствителна информация да публикуват изследвания се предлага да се редуцират някои от стойностите в подгрупа А1 на проекта на предложението за изменение на Правилника.

Предложение: да се изменят (намалят) стойностите на точките: „За публ. в списания кат. Q1“ – да стане 40 т. (сега са 50 т.) и за „За публ. в списания кат. Q2 – да стане 25 т. (сега са 30 т.)

- В подгрупа А2: Авторите, работещи в областта на сигурността и отбраната понякога изследват проблеми които не могат да се публикуват публично в списания, които са индексирани в базите данни WoS и/или Scopus. За да не бъдат оцетени авторите на класифицирани публикации с чисто военна, военно-техническа, разузнавателна или друга чувствителна информация се предлага стойностите в подгрупа А2 на проекта на предложението за изменение на Правилника да бъдат променени.

Предложение: да се изменят стойностите на точките и станат: „Тип 1 – u × 100 т.“ (сега са 120 т.) и „Тип 2 – u × 70 т.“ (сега са 60 т.)

- В подгрупа А6: Авторите, работещи в областта на сигурността и отбраната понякога изследват проблеми които не могат да се публикуват публично в списания, които са индексирани в базите данни WoS и/или Scopus. По този начин ще се стимулират авторите на публикации с чисто военна, военно-техническа, разузнавателна или друга чувствителна информация да публикуват и да бъдат частично компенсирани.

Предложение: да се изменят стойностите на точките (увеличат) и станат:

„А6 Публикации в рецензирани тематични сборници, които не са отразени в базите данни и които са:

- издадени от международни академични издателства – 10 т.
- издадени от национални академични издателства – 5 т.
- реферирани и индексирани издания на ВУ- 2 т.“

Предлага се да се измени текста „ - реферирани и индексирани издания на ВУ- 2 т.“ със следния текст: „ - реферирани и индексирани издания на ВУ или научната организация – 2 т.“

- В подгрупа В4: Изследователите ще бъдат стимулирани да разработват не само продукти, но и управленски модели, web-приложения, програмни алгоритми, информационни системи и др., което да се взема под внимание, особено като резултат от работата на висшите училища и научните организации.

Предложение: Подгрупа В4 да се измени така: „Създаден и регистриран и/или внедрен програмен продукт, управленски модел или промишлен образец в страната - u × 10 т.“

Автор: Бор. Генов (30.05.2022 23:59)

Предложения от Институт по отбрана "Проф. Цветан Лазаров" 2

Предложения за Област 5 ТЕХНИЧЕСКИ НАУКИ

В група А:

- Оценяват се публикации само в Scopus и/или Web of Science (WoS). Не се отчитат публикации от национални и международни конференции и списания, което ще доведе до липса на желаещи да участват в такива мероприятия и така се обезсмисля тяхното провеждане;

Предложение: Да се оценяват публикации и в национални и международни списания и конференции, но с по-малък коефициент (Текстът след „За други публикации, отразени в WoS и/или Scopus – 10 т.“ да се допълни с: „За други публикации в издания, включени в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране на НАЦИД – 3 т.“)

Предложение: Към списъка със световни бази данни, освен Scopus и WoS да се предложат и включат и други подходящи бази данни за областта (например, IEEE), както това е направено, например за Област 4 „Природни науки, математика и информатика“ и за Област 9 „Сигурност и отбрана“.

- Оценяват се цитирания отразени само в WoS и Scopus и всякакви други цитирания се обезсмислят. Това е особено негативно за публикации, с военно-приложен характер в издания и форуми на STO (Science & Technology Organization) на НАТО, EDA (European Defence Agency) и др.;

Предложение: Да се добави текст за оценяване на цитирания и в издания, включени в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране на НАЦИД (не само в WoS и Scopus), със съответен по-нисък показател (например, K/10 т.);

- Оценяват се цитирания на докторски дисертации, защитени само извън страната, което може да се счита за дискриминация, тъй като ние сме страна, която е пълноправен член на Европейския съюз и такива практики едва ли съответстват на целите на съюза;

Предложение: Да се добави текст за оценяване на цитирания на докторски дисертации, защитени в страната, със съответен по-нисък показател, например, 0,3 т.

В група В:

- В област 5 „Технически науки“ липсва оценяване на участие в успешно приключили проекти/етапи с външно за организацията финансиране, както такова има в научни области 3, 4, 6 и др.

Предложение: Да се добави текст (между подгрупи В5 и В6) „Участие в успешно приключил научен или индустриален проект/етап с външно за организацията финансиране и с бюджет над 20 МРЗ към датата на финансиране“, национален - 5 т., международен - 10 т., (не повече от 30 т.).

- В подгрупа В14 „Създаден и регистриран програмен продукт“ не се оценяват програмни продукти, които са внедрени за подпомагане на учебния и/или изследователския и работния процес. Не е и ясно какъв е мащабът на такъв продукт – модул, web-приложение, програмен комплекс, подсистема, информационна система и др., което би трябвало да се взема под внимание, особено като резултат от работата на научни организации.

Предложение: да се редактира текстът в подгрупа В14 „Създаден и регистриран програмен продукт“ по следния начин: „Създаден и регистриран и/или внедрен

програмен продукт, управленски модел или промишлен образец в страната“. Да се предложи подходяща класификация, например, според обхвата на приложение.

- В област 5 „Технически науки“ липсва оценяване на изготвени експертни становища за изпълнителната, законодателната, съдебната и местна власт, което е част от работата на военно-научни организации, като е например в област 9 „Сигурност и отбрана“ (вж. подгрупа B16)

Предложение: Да се добави текст (между подгрупи B12 и B13) „Експертни становища за изпълнителната, законодателната, съдебната и местна власт, които не се заплащат.

По 1 т. на документ (общо не повече от 10 т.)

- Не се отчита изготвянето на технико-икономически доклади, тактико-технически задания, военно-технически и икономически анализи др. документи, които имат научно-изследователски или научно-приложен характер;

Предложение: Да се добави следният текст: „Изготвяне на технико-икономически доклади, тактико-технически задания, технически и икономически анализи др. документи с научно-изследователски или научно-приложен характер“ с оценка: u×20, като u – процентно участие на съавтора въз основа на съдържанието, разделителен протокол или броя на авторите. (не повече от 40 т.)

Автор: Бор. Генов (30.05.2022 23:58)

Предложения от Институт по отбрана "Проф. Цветан Лазаров"

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

ОТ ИНСТИТУТА ПО ОТБРАНА

ОБЩИ БЕЛЕЖКИ

Подкрепяме целите, които се поставят с предложените изменения и допълнения на „Правилника за прилагане на закона за развитие на академичния състав в Република България“, насочени към повишаване на критериите за развитие на академичния състав в страната, но не всички предложения отговарят на тези цели. Имаме следните бележки:

- Не е ясна методологията, по която са избрани критериите за отделните области на висшето образование, както и не се вижда реализиране на идеята за уеднаквяване на изискванията за тях. В някои области (като 3) има оценяване на публикации в Q4, в други (като в област 5) – няма.
- Не се отчитат националните научно-изследователски дейности, а акцентът се поставя основно върху международните. По този начин не се дава път за развитие на младите учени с изследвания и публикации, първо в национални конференции, симпозиуми и др. научни форуми, за да достигнат такова ниво, че

техните научни резултати да бъдат оценени в международни бази данни, като Scopus и Web of Science (някои от тези национални научни форуми ще „изчезнат“, тъй като никой няма да желае да участва в тях, поради факта, че те няма да му носят точки, както това се вижда в област 5, например).

- Прави впечатление, че за подготовката на предложенията за изменения на Правилника са вземани отделни идеи от други страни, без да се отчита националната специфика, а някои от тези идеи дори, след време, са отчетени като грешка (например, такива опити е имало в миналото в Гърция).
- Голяма част от реферираните издания в международни бази данни, особено тези в Q1, Q2 изискват значителни финансови средства, от порядъка на стотици, до няколко хиляди евро. Повечето ВУЗ и научните организации не могат да отделят средства в такива размери за целия академичен състав. Когато излязат публикации в Q1 и Q2, би било добре част от направените разходи да се поемат от МОН, както такава практика има, доколкото ни е известно, в Словакия и Чехия.

Автор: Н П (30.05.2022 23:54)

4. Природни науки, проф. направление 4.3. Биологически науки

Приветствам предложението от Акад. Денков Проект за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ. Новият проект предоставя по-големи възможности за визуализация и оценка на учените, като са въведени повече параметри към минималните наукометрични показатели с възможност за по-справедлива оценка. Като цяло новият проект е по-балансиран от действащият в момента правилник, в който са налице големи несправедливи разлики между наукометричните показатели в отделните професионални направления от една област. Против съм да има различни наукометрични показатели за различните професионални направления в област Природни науки, което ще доведе до остри и постоянни конфликти между учените.

Имам следните препоръки:

1. В таблицата в А1 относно глава от книга, глава от монография, студия и обзор е необходимо прецеизиране и степенуване:

- Глава от книга/монография (индексирана в WoS и Scopus) - да се точкува с 20 т.

- Студия да се точкува с +10 т. допълнително към точките в научно списание със съответния квартал

- Обзор да се точкува с +5 т. допълнително към точките в научно списание със съответния квартал

2. По възможност да се допълнят базите данни за индексиране в А5 със следните: DOAJ, EBSCO, Index Copernicus, TIB, ZDB, WorldCat, DRJI

Пожелавам успех на Акад. Денков!

Автор: Галина Сачанска (30.05.2022 23:53)

Без разлики в наукометр. показатели за професионалните направления в една област

Предложението от адреса PI в този форум от 30.05. за въвеждане на различни, занижени наукометрични показатели само за професионално направлени 4.4 Науки за Земята в област 4.0 Природни науки в сравнение с останалите професионални направления в областта е лишено от всякакво основание.

То би поставило в неравностойно положение учени от сходни професионални направления.

Удовлетворяването на подобно искане ще доведе до основателни протести и демотивация на учените от останалите професионални направления в областта: 4.1 Физически науки , 4.2 Химически науки, 4.3 Биологически науки, 4.5 Математика, и 4.6 Информатика и компютърни науки. Те от своя страна също биха могли да (ще) настояват за облекчаване на наукометричните показатели в техните професионални направления, което от своя страна ще доведе до понижаване квалификацията на преподавателите и влошаване на качеството на образователната и научно-изследователската дейност.

Автор: Н П (30.05.2022 23:48)

4. Природни науки, проф. направление 4.3. Биологически науки

Приветствам предложението от Акад. Денков Проект за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ. Новият проект предоставя по-големи възможности за визуализация и оценка на учените, като са въведени повече параметри към минималните наукометрични показатели с възможност за по-справедлива оценка. Като цяло новият проект е по-балансиран от действащият в момента правилник, в който са налице големи несправедливи разлики между наукометричните показатели в отделните професионални направления от една област. Против съм да има различни наукометрични показатели за различните професионални направления в област Природни науки, което ще доведе до остри и постоянни конфликти между учените.

Имам следните препоръки:

1. В таблицата в А1 относно глава от книга, глава от монография, студия и обзор е необходимо прецеизиране и степенуване:

- Глава от книга/монография (индексирана в WoS и Scopus) - да се точкува с 20 т.

- Студия да се точкува с +10 т. допълнително към точките в научно списание със съответния квартал

- Обзор да се точкува с +5 т. допълнително към точките в научно списание със съответния квартал

2. По възможност да се допълнят базите данни за индексирание в A5 със следните: DOAJ, EBSCO, Index Copernicus, TIB, ZDB, WorldCat, DRJI

Пожелавам успех на Акад. Денков!

Автор: Галина Сачанска (30.05.2022 18:40)

Област 4. Природни науки

Подкрепям направените предложения за актуализация за наукометричните показатели в Област 4. Природни науки, предложени от Министъра - акад. Денков и екипа му, тъй като новият документ превъзхожда предишния правилник поради гъвкавост при събирането на точките, добавянето на още наукометрични показатели за оценка, което е в полза на учените и е взета предвид натовареността на университетските преподаватели с преподавателска и административна дейност.

С молба да се добават в Група 1 и научни списания с Q4 и те да носят 12 т. Това ще стимулира авторите да публикуват в български списания с Q4, индексирани в Scopus и Web of Science, които не са малко.

Предлагам Университетските издателства да бъдат включени в Списъка на издателствата на МОН, като се препоръча рецензиите на монографиите, учебниците и учебните помагала да се качват на сайта на издателствата, или ако това е конфиденциална информация - поне имената на рецензентите, което ще бъде достатъчна гаранция за качество.

Автор: Михаил Мусов (30.05.2022 17:22)

СТАНОВИЩЕ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ НА УНИВЕРСИТЕТА ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО - 4 част

СТАНОВИЩЕ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ

НА УНИВЕРСИТЕТА ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО - 4 част

... продължение

В7. Експертни становища за изпълнителната, законодателната, съдебната и местната власт, които не се заплащат	Не съществува логическа обосновка за изготвянето на въпросните доклади, становища и др. <i>pro bono</i> .	Да <i>отпадне</i> текстът „които не се заплащат“.
--	---	---

<p>В8. Организиране на изложби .... и други показатели от група В.</p>	<p>Създава се впечатлението, че група В е <i>директно транспонирана</i> от научна област 2 „Хуманитарни науки“ без да отчита спецификата на научна област 3 „Социални, стопански и правни науки“.</p>	<p>Необходимо е <i>прецизиране</i> на обхвата на група В, в частност отпадане на В8.</p>
--	---	--

В заключение, преосмислянето на приоритетите във висшето образование и науката изисква време за провеждане на прозрачен, отворен и инклузивен дебат и постигането на разумен консенсус, който да гарантира справедливо оценяване на учебната и научноизследователската дейност в различните научни области, както и време за съобразяване с нововъведените правила. Ето защо считаме, че възможна алтернатива на предложените от нас изменения и допълнения е оттеглянето на проекта с цел да се даде възможност на ДВУ и НО в Р.България да участват активно в дебата за бъдещото развитие на академичния състав в страната.

Автор: Михаил Мусов (30.05.2022 17:22)

СТАНОВИЩЕ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ НА УНИВЕРСИТЕТА ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО - 3 част

СТАНОВИЩЕ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ

НА УНИВЕРСИТЕТА ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО - 3 част

... продължение

<p>A8. Цитирания в научни публикации от специфичните бази данни (ERIN+), както и в издателства, включени в международната класация на издателствата, или в докторски</p>	<p>Споменаването на една единствена база, и то с регистрационен характер (ERIN+) намираме за неудачно (аналогично на A5).</p> <p>Формулировката „Цитирания в научни публикации от специфичните бази...“ е непълна. Цитирания се установяват „в научни публикации, индексирани в специфичните бази...“.</p> <p>Формулировката „Цитирания ... както и в издателства...“ е неудачна. Цитирания се установяват в научни публикации, а не в издателства.</p> <p>Също така, формулировката „издателства, включени в международната класация на издателствата“ , е различна от формулировката "издателства,</p>	<p>Да се добавят специфични бази, в които са индексирани значителен дял от списанията в научна област 3 „Социални, стопански и правни науки“.</p> <p>Да се прецизира формулировката на показателя, както следва:</p> <p>A8. Цитирания в монографии, книги, защитени дисертационни трудове и научни трудове (статии / студии / доклади):</p>
--	---	---

<p>V1. Получени средства (по разделителен протокол) от научни или иновационни проекти или такива по програмата Erasmus с външно за организацията финансиране. Проектите трябва да включват успешно приключил етап.</p>	<p>Определянето на получените средства на ниво ДВУ и НО е недвусмислено. Но съществува <i>неяснота как тези средства ще бъдат разпределяни измежду членовете на научните колективи</i> и какво точно означава „получени“ – получени за организацията или получени от съответното лице. Липсва практика да се издава „разделителен протокол“ от членовете на научния колектив на научен проект, в който те да разпределят помежду си бюджета на проекта (или част от него).</p> <p>Неизяснен остава статутът на финансирането по Наредбата за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването</p>	<p>Необходимо е <i>прецизиране</i> на показателя.</p> <p>Необходимо е <i>включването и на образователните проекти</i> (вкл. тези извън Erasmus+ Programme).</p>
--	--	---

<p>В2. Ръководство на успешно приключил научен или приложен проект с външно за организацията финансиране от юридическо лице или по договор със стопанска организация</p>		<p>Необходимо е <i>включването и на образователните проекти.</i></p> <p>Международните проекти имат един основен ръководител (координатор) и местни ръководители (координатори) – по държави. Последните би трябвало също да са в обхвата на показател „Ръководство на ...“, тъй като при повечето от международните проекти местните екипи наброяват над 50 души.</p>
<p>В3. Участие в успешно приключил научен или приложен проект с външно за организацията финансиране от юридическо лице или по договор със стопанска организация</p>		<p>Необходимо е <i>включването и на образователните проекти.</i></p>

Вб. Експертни доклади по писмена заявка от органи на международни институции (ЕС, ЮНЕСКО и др.), които не се заплащат	Не съществува логическа обосновка за изготвянето на въпросните доклади, становища и др. <i>pro bono</i> .	Да отпадне текстът „които не се заплащат“.
---	---	--

продължава ...

Автор: Михаил Мусов (30.05.2022 17:17)

СТАНОВИЩЕ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ НА УНИВЕРСИТЕТА ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО - 2 част

СТАНОВИЩЕ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ

НА УНИВЕРСИТЕТА ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО - 2 част

... продължение

Показател	Коментар	Предложение за изм./доп.
-----------	----------	--------------------------

<p>A2. Монографии</p> <p>Тип 1 - отразена в WoS или Scopus, или издадена от издателство, включено в списъка на научните издателства, публикуван от МОН</p> <p>Тип 2 - в друго научно издателство с минимум две рецензии</p>	<p>Няма яснота относно наличието на подобен списък, публикуван от МОН. Ако такъв тепърва предстои да се съставя, то е необходимо да има информация за изискванията, при които едно българско академично издателство може да бъде включено в този списък. В допълнение, липсва дефиниция за „научно издателство“.</p>	<p>Да се измени, както следва:</p> <p>A2. Монографии</p> <p>Тип 1 - отразена в WoS или Scopus (150 т.)</p> <p>Тип 2 - издадена от издателство, включено в списъка на научните издателства, публикуван от МОН (100 т.)</p> <p>Тип 3 - в друго издателство, придружена от минимум две рецензии (50 т.)</p>
---	--	--

<p>А5. Научни публикации, отразени в специфични за научната област бази данни (ERIH+)</p>	<p>В обхвата на показателя на практика липсват посочени „специфични за научната област“ индексиращи библиографски бази. В базата данни ERIH+ по правило липсват индивидуални библиографски записи на отделни публикации (тя няма такава цел) и не могат да бъдат проследявани цитирания.</p>	<p>Да се добавят такива специфични за научната област бази, като <i>CEEOL</i>, <i>EBSCO</i>, <i>ProQuest</i>, <i>RePEc</i>, <i>Index Copernicus</i>, <i>Directory of Open Access Journals /DOAJ/</i>, <i>eLIBRARY.RU</i>, <i>ИНИОН</i>, в които са индексирани значителен дял от сериозните научни списания в област 3 „Социални, стопански и правни науки“ по света. Настояваме да се следва подходът, възприет за ПН 9.1 (показател А5).</p> <p>Да се прецизира показателят, както следва:</p> <p>А5. Научни публикации в издания, реферирани / индексирани в специфичните за научната област бази данни: ....</p>
---	---	--

<p>А6. Публикации в рецензирани тематични сборници, които не са отразени в базите данни и които са издадени от издателство, включено в списъка на научните издателства, публикуван от МОН</p>	<p>Този показател най-вероятно касае сборници с доклади от научни конференции, основно публикувани от български академични издателства.</p> <p>Ако те не фигурират в обявления „списък на научните издателства, публикуван от МОН“, това ще обезсърчи максимално участниците в конференции, организирани от български ДВУ и НО. Допълнително ще бъде затруднено и довеждането на резултатите от научната дейност на академичния състав до научните среди в страната и чужбина.</p>	<p>Необходимо е прецизиране на показателя на:</p> <p>А6. Публикации в рецензирани тематични сборници (вкл. доклади от научни форуми), които ...“</p> <p>Да се следва подходът, възприет за ПН 9.1 (показател А6).</p>
---	--	---

<p>A7. Цитирания, отразени в WoS и Scopus</p> <p>За всяко професионално направление се използва специфичен параметър К (К т. за цитат)</p>	<p><i>Как и по какви критерии се определя коефициент К?</i></p> <p><i>Кой, кога, и с каква периодичност определя текущите стойности на този коефициент?</i></p>	<p>Необходимо е да се уточни характерът на коефициента К.</p> <p>Това може да бъде направено и след таблицата, в раздел „Забележки“.</p>

продължава ...

Автор: Михаил Мусов (30.05.2022 17:14)

СТАНОВИЩЕ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ НА УНИВЕРСИТЕТА ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО - 1 част

СТАНОВИЩЕ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ

НА УНИВЕРСИТЕТА ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО - 1 част

Академичната общност на Университета за национално и световно стопанство – висшето училище в Р.България с водещи резултати от учебната и научноизследователската дейност в областта на социалните, стопанските и правните науки – изразява подкрепа за усилията за повишаване качеството на висшето образование и наука в страната, както и за подобряване на международната видимост на българските държавни висши училища (ДВУ) и научни организации (НО).

Същевременно проектът на *Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България* страда от известни пропуски и неясноти, които пораждат рискове за коректното прилагане на предложената критериална система, и оттук за бъдещото развитие на академичния състав в страната. По наше мнение, изложените в настоящото становище предложения за изменения и допълнения на публикувания проект ще допринесат за неговото усъвършенстване, като се елиминират потенциални рискове и се осигури спазването на принципите на прозрачност, честност и равнопоставеност.

Проектът за нова критериална система от национални наукометрични показатели се отличава с:

- гъвкавост и взаимозаменяемост на постиженията на кандидатите в рамката на дадена група показатели – това безспорно е от полза за кандидатите при формирането на актив, основан на по-широк диапазон от източници, при осигурена възможност за взаимозаменяемост между показателите в дадена група;
- по-адекватно отразяване на силните страни на всеки кандидат – той/тя следва да допълни точковия си актив до минималния сумарен праг, като получава възможност да го направи с актив преимуществено по онези показатели, където има най-висок личен потенциал и капацитет.

В някои отношения Проектът за постановление за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ не отчита основни специфични моменти в отделните научни области и не прави важни разлики между отделните професионални направления. Той не отчита адекватно реалните възможности пред изследователите в България да реализират много от изискванията, главно поради липсата на достъп до ключови пълнотекстови бази данни с научна литература, високите такси за публикуване и т.н. Проектът поставя под риск съществуването на българската научна периодика, която към момента не е включена в WoS и Scopus, чрез обезценяване на публикациите и цитатите в нея. В допълнение, някои съществуващи неясноти, като например „издателства, включени в списъка на научните издателства, публикуван от МОН“ или „издателства, включени в международната класация на издателствата“, допускат риск от произволно интерпретиране на критериите и затрудняват реалната оценка на въздействието на Проекта върху университетските издателства и съответно върху развитието на академичния състав в страната.

Във връзка с необходимостта от усъвършенстване на предложената критериална система, която да отразява по по-справедлив начин спецификата на отделните научни области и професионални направления, **предлагаме да бъдат направени следните основни изменения и допълнения** към конкретните показатели:

Таблица 2. Брой точки по показатели

III. ОБЛАСТ 3. СОЦИАЛНИ, СТОПАНСКИ И ПРАВНИ НАУКИ
--

<p>Професионални направления 3.1. Социология, антропология и науки за културата,</p> <p>3.2. Психология, 3.3. Политически науки, 3.4. Социални дейности, 3.5. Обществени комуникации и информационни науки, 3.7. Администрация и управление, 3.8. Икономика, 3.9. Туризм</p>		
Показател	Коментар	Предложение за изм./доп.
<p>A1. Научни публикации, включени в базите данни WoS и/или Scopus (научни статии, студии, обзори, глави от книги, от монографии или от сборници)</p>	<p>В дефиницията на показателя не са визирани в явна форма докладите в сборници от научни форуми.</p>	<p>Да се допълни, както следва:</p> <p>A1. Научни публикации, включени в базите данни WoS и/или Scopus (научни статии, студии, доклади, обзори, глави от книги, от монографии или от сборници).</p>

продължава ...

Автор: Пламен Иванов (30.05.2022 14:58)

Науки за Земята

Досега ПН 4.4 Науки за Земята беше с различни наукометрични показатели от Научна област 4 (делеше се на брой автори и нямаше квартали) и това имаше своята обосновка. Повечето специалности имат регионално значение. Ако сега се извърши промяна това значи да занулим повече от 3-годишен труд, което ще бъде крайно

демотивиращо.

Предлагам точките в ПН 4.4 Науки за Земята, категория А1, които се дават за публикации да се прецизират, например:

За публикации в горните 10 % – 60 т.

За публикации в списания кат. Q1 – 40 т.

За публикации в списания кат. Q2 – 30 т.

За публикации в списания кат. Q3 – 20 т.

За публикации в списания в Q4 – 15 т.

За други публикации, отразени в WoS/Scopus – 10 т.

Научни трудове, отразени в специфични за научната област бази данни – 8 т.

Публикации в рецензирани тематични сборници, които не са отразени в базите данни или в зависимост от издателството – 5 т. (но не повече от 30 т. общо)

Относно изискването за „професор да има защитил докторант“ – да не е задължително, като се помисли за някаква компенсация на точките от други показатели.

Автор: Геш Митков (30.05.2022 13:50)

Новото изискване за професура да има защитил докторант е дискриминационно за някои!

Искам да обърна внимание, че въвежданото за пръв път изискване за професор да има защитил докторант е дискриминационно. Разбирам логиката на такова изискване и е редно да е така. В същото време във ВУ има общобразователни катедри, които не са акредитирани за съответната специалност. Съответно, нямат право да подготвят дипломанти и докторанти по тяхната специалност. Например, аз съм от катедра Физика. Тази дисциплина вероятно я има във всички технически ВУ и в същото време е акредитирана единствено във Физическия факултет на СУ. Затова, ние по никакъв начин не можем да станем професори. Затова предлагам това изискване да не важи за преподавателите от катедри, които не са акредитирани в тяхното направление.

Автор: Академик Академиков (30.05.2022 12:56)

По коментар на Прогресор

?-? "?????????", ????? ????????? "?? ?? ?????????????? ?? ?????????? ?????? ??? ????! ??
????????????? ?????? ?? ?????????????????? ?????? ?????????? WoS/Scopus"! ?????????? ??????????,
??? ??? ?????????????? ?????? ?????? ?? 8 ?????? ?????????, ?? ?????? ?????? ?? ?????? ?????? ?????? ?? 5.
????????????? ?????? ?? ?????, ?????? ?????????????? ?5 - ?????????? ??????????, ?????????? ? ??????????????
?? ?????????? ?????????? ?????? ??????, ?????? ? ?????????????? ?6 - ?????????????? ? ??????????????
????????????? ??????????, ?????? ?? ?? ?????????? ? ?????????? ?????? ? ?????????????? ?8 - ?????????????? ?
????????? ?????????????? ?? ?????????????????? ?????? ??????, ?????? ? ? ?????????? ??????????????????. ?????
? ??????????????????!

??? ?????????????? ?? ?????? ?? ??????, ?? ?????????????? ?? ?? ?????????? ?????????? ?????????? ! ??? ?? ??
????????, ?????????? ?? 3.6. ?????????? ?????????? ?? ?? ?????????? ?????????.

? ??? ?????????? ?????? ?? ?????????????? ?????????????? ?? "?????????????" - ?????????????? ?? ?????????? ?????? ?
????????????? ?????? ?? ?????????? ?????? ?????????? ? ?? ?????????? ?? ?????? ?? ?? ?????????? ?????????? ! ?????? ??
?? ? ?????????? ???, ?? ?? ?? ?????????????????? ?? ?? ?????????? ! ??? ?????????? ?? ?????????????????? ?????????
????? ?? ??????????, ?? ??? ??????, ?????????????????????? ? ?.?. ?? ?? ?????????? ??, ?? ??? ??????????????
??? ? ?????????????? ??, ?????????? ?????????? ?????????? ?????????????? ?? ?????????????? ? ?????????????????? ??
????????????????? ??????????????????!

????????????? ?????????!

Автор: Огнян Тодоров (30.05.2022 12:02)

Предложения на Сдружение "Български музеи" за промени в Закона за развитие на академичния състав 3

III. ОБЛАСТ 3. СОЦИАЛНИ, СТОПАНСКИ И ПРАВНИ НАУКИ

	Текст от проект на постановление	Предложение за промяна
А6	Публикации в рецензирани тематични сборници, които не са отразени в базите данни и които са издадени от издателство, включено в списъка на научните издателства, публикуван от МОН	Публикации в рецензирани тематични сборници и издания на музеи, в които има научни групи, които не са отразени в базите данни, и които са издадени от издателство, включено в списъка на научните издателства, публикуван от МОН.

Б5	Публикувано учебно помагало за студенти, млади специалисти и/или докторанти (вкл. електронно)	Публикувано учебно помагало за студенти, млади специалисти и/или докторанти (вкл. електронно), както и за музейни специалисти
Б7	Водене на образователни курсове, семинари, практически обучения извън учебния план	Водене на образователни курсове, семинари, практически обучения извън учебния план в образователни, културни и научни институции
В7	Експертни становища за изпълнителната, законодателната, съдебната и местна власт, които не се заплащат	Експертни становища за публични институции , които не се заплащат
В8	Организиране на изложби в чужбина Организиране на изложби в страната Организиране на ателиета и творчески работилници	Организиране на изложби в чужбина Организиране на изложби в страната Организиране на ателиета, творчески работилници и участие в документални филми
В9	Учебници и учебни пособия, които се използват в училищната мрежа	Учебници и учебни пособия, които се използват в училищната мрежа и други образователни институции

Автор: Огнян Тодоров (30.05.2022 12:01)

Предложения на Сдружение "Български музеи" за промени в Закона за развитие на академичния състав 2

II. ОБЛАСТ 2. ХУМАНИТАРНИ НАУКИ

	Текст от проект на постановление	Предложение за промяна
А6	Публикации в рецензирани тематични сборници, които не са отразени в базите данни и които са издадени от издателство, включено в списъка на научните издателства, публикуван от МОН	Публикации в рецензирани тематични сборници <u>и издания на музеи, в които има научни групи,</u> които не са отразени в базите данни, и които са издадени от издателство, включено в списъка на научните издателства, публикуван от МОН.
Б5	Публикувано учебно помагало за студенти, млади специалисти и/или докторанти (вкл. електронно)	Публикувано учебно помагало за студенти, млади специалисти и/или докторанти (вкл. електронно), <u>както и за музейни специалисти</u>
Б7	Водене на образователни курсове, семинари, практически обучения извън учебния план	Водене на образователни курсове, семинари, практически обучения извън учебния план <u>в образователни, културни и научни институции</u>

B7	Експертни становища за изпълнителната, законодателната, съдебната и местна власт, които не се заплащат	Експертни становища за <u>публични институции</u> , които не се заплащат
B8	Организиране на изложби в чужбина Организиране на изложби в страната Организиране на ателиета и творчески работилници	Организиране на изложби в чужбина Организиране на изложби в страната Организиране на ателиета, <u>творчески работилници и участие в документални филми</u>
B9	Учебници и учебни пособия, които се използват в училищната мрежа	Учебници и учебни пособия, които се използват в училищната мрежа <u>и други образователни институции</u>
B19	Организиране на конференция (минимум 60 участници). (международна - минимум 30 участници от чужбина)	Организиране на конференция (минимум <u>30</u> участници). (международна - минимум 30 участници от чужбина)

Автор: ... .. (30.05.2022 11:58)

Относно проекта!

Не мислех да пиша тук отново, но простотията на някои "колеги" ме вдъхнови. Никой не е казал, че хабилитацията трябва да е **лесна** работа! Имаме огромен брой университети, звена на БАН и др., те трябва да бъдат намалени, т.е. количеството да премине в качество. Някои "колеги" предлагат да им се броят неграмотните писания от конференции в Горно Нанадолнище, смятат Google Scholar за авторитетна база данни, тръшкат се за кухите си монографии и т.н.

Апелирам към вносителите на проекта да не обръщат внимание на подобни декадентни мераци! Хабилитацията трябва да стане трудна, но за сметка на това ценена и уважавана. Предлаганите промени имат рационална основа, според мен е необходимо да се направят само следните по-важни промени:

За "Област 5. Технически науки"

A1. Въведете непременно делене на броя на авторите. Може и смесен тип, както съм предложил по-горе: първи и кореспондентен автор взимат пълен брой точки, за останалите се дели. Напр. Q3 публикация (за 15 т.) от 5 автора: първият и кореспондентният взимат 15 т., другите трима - $15/5=3$ т. Така "гостите" ще бъдат силно санкционирани.

A1. Въведете някакъв "минимум" от публикации в WoS/Scopus, напр. 10 както е и в момента. И, нека поне 3-4 да са в Q3 или по-сериозен квартал.

A1. Не се подвеждайте да въвеждате други бази данни! За техническите науки има изключително много издания в WoS/Scopus.

B2. Премахнете тази точка! Първо, дипломантите не водят пряко до развитие на академичния състав, една много малка част от тях се насочват към академичните/научните среди. Второ, няма широк достъп до дипломните работи, не може да се направи проверка за плагиатство и научна недостоверност - това дава възможност за некоректно набиране на точки. Трето, ръководството на дипломните работи влиза в професионалните задължения на преподавателите, за него се добавят часове към норматива, респ. се получава възнаграждение - по същата логика може да включите воденето на занятия и провеждането на изпити като показател. Моля, недейте да давате точки за тази работа, която основно се върши от студентите и често преподавателят няма почти никакво отношение, да не говорим за писането на едни и същи дипломни работи всяка учебна година. **В крайна сметка, всяко ВУЗ при желание, може да добави ръководството на дипломанти като собствен допълнителен критерий за хабилитация.**

Автор: Огнян Тодоров (30.05.2022 11:53)

Предложения на Сдружение "Български музеи" за промени в Закона за развитие на академичния състав 1

Уважаеми академик Денков,

Българските музеи в Закона за културното наследство са определени като културни и научни организации. В някои от тях има изградени научни групи, в които работят специалисти на академични длъжности. Според действащия Закон за академичния състав музеите не могат да организират конкурси и да съставят научно жури за академичното израстване на своите кадри. Същите се провеждат от институтите към БАН. Това обстоятелство ограничава избора на определени научни направления, които ги има само в университетите. Друго затруднение за музейните учени съществува в Минималните изисквани точки по групи показатели за различните научни степени и академични длъжности за всички области на висше образование и съответните професионални направления. Там са посочени дейности, на които музейните специалисти не могат да отговорят по никакъв начин.

Във връзка с гореизложеното, предлагаме следните промени в Закона за академичния състав:

1. Промени в Закона за развитие на академичния състав.

В Допълнителните разпоредби

§ 36. (Нов - ДВ, бр. 21 от 2021 г.) (1) Академични длъжности по този закон може да се откриват в научните групи към музеите по чл. 28, ал. 4 от Закона за културното наследство.

(2) Процедурите за заемане на академични длъжности по ал. 1 се провеждат при условията и по реда на този закон от Българската академия на науките, като съответната академична длъжност се заема по трудово правоотношение в научната група към съответния музей.

Да се допълни:

§ 36. (Нов - ДВ, бр. 21 от 2021 г.) (1) Академични длъжности по този закон може да се откриват в научните групи към музеите по чл. 28, ал. 4 от Закона за културното наследство.

(2) Процедурите за заемане на академични длъжности по ал. 1 се провеждат при условията и по реда на този закон от Българската академия на науките **и съответните университети, които отговарят на профила на научната група**, като съответната академична длъжност се заема по трудово правоотношение в научната група към съответния музей.

От публикуваният проект на ПМС за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България, приет с Постановление № 202 на Министерския съвет от 2010 г.

В Таблица Таблица 1. Минимални изисквани точки по групи показатели за различните научни степени и академични длъжности за всички области на висше образование и съответните професионални направления.

Автор: Бистра Николова (30.05.2022 11:38)

Бележки и препоръки по проекта на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на П

Моля да вземете под внимание следните аргументирани бележки и препоръки по проекта на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България, приет с Постановление № 202 на Министерския съвет от 2010 г.:

1. С оглед постигане на целите на закона и стратегическите показатели за развитие на висшето образование и научната дейност в страната е необходимо да се предвидят разпоредби в Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, които да гарантират, че след като един член на академичния състав е изпълнил критериите за хабилитация, предвидени в съответния закон, със сигурност своевременно ще бъде открита процедура - конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент” или „професор”.

Аргументи: Към настоящия момент откриването на процедура - конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент” или „професор” зависи от субективни фактори, тъй като е необходима преценка в първичното звено дали е налице или не е налице

необходимост от откриване на съответната процедура - конкурс. В резултат на това, възникват ситуации при които: (1) преподаватели от години са преизпълнили предвидените МНИ за хабилитация, (2) съобразно приложимите вътрешни правила на университета, за структурата на академичния състав на ниво катедра, е налице свободен капацитет в съответното първично звено за откриване на няколко конкурса за хабилитация, (3) ръководни органи (ректорът) на университета заявява потребност от увеличаване на хабилитираните лица, но въпреки това от години в първичното звено не се вземат решения за откриване на процедури - конкурси за хабилитация. Това води до незачитане на научните постижения на преподавателите и до осезаема демотивация за активно ангажиране с научна работа. В перспектива, може да се очаква сериозен спад на преподаватели, желаещи да се занимават с академична и научна работа, с всички произтичащи от това негативни последици за системата на висшето образование.

2. Да не се допуска с вътрешните правила на държавните университети да се завишават МНИ за хабилитация, предвидени в съответния закон - особено с критерии, чието постигане не зависи единствено от работата на конкретен преподавател, а от благоволенieto на ръководителите да му предоставят възможност да участва в дейности и да изпълнява задачи, необходими за постигане на критериите за хабилитация, например:

„Научното жури взема предвид и следните допълнителни показатели: а) аудиторни и извън аудиторни занятия - разработването на лекционни курсове; б) работа със студенти и докторанти, включително съвместна работа със студенти и докторанти в научноизследователски проекти, ръководени дипломанти и др.; в) участие в организационни и програмни комитети на научни конференции и др.

Аргументи: С цел да се блокира академичното развитие на преподаватели, във вътрешните правила на университетите се въвеждат множество критерии, които са неизпълними за всички членове на академичния състав, тъй като зависят от волята на ръководните органи за възлагане на учебни курсове, конкретни задачи и включване в определени дейности, носещи точки при участие в съответната процедура за хабилитация. По този начин, въз основа на вътрешните правила може да бъде лансиран точно определен преподавател, който ги покрива или превишава, за сметка на други, на които реално не е била предоставяна такава възможност.

3. Да се осигури възможност при изпълнение на МНИ за академичната длъжност „професор“ да се открие процедура - конкурс, на която може да се яви и кандидат с докторска степен, който не е заемал преди това академичната длъжност „доцент“.

Аргументи: В ЗРАСРБ е предвидена възможност за явяване на конкурс за академичната длъжност „професор“ при наличието на съответния брой точки без да се изисква непременно преди това кандидатът да е бил доцент, но на практика не е възможно да се постигне такова развитие, при което се прескача една академична длъжност, тъй като държавните университети въвеждат допълнителни вътрешни правила за хабилитация, с което блокират академичната кариера.

4. Да не се допуска по-късното пенсиониране в държавните университети на доцентите и професорите, според действащия чл. 328, ал. 1, т. 10 от Кодекса на

труда и § 11 от Преходните и Заключителни разпоредби на Закона за висшето образование.

Аргументи: С цел да се възползват от възможността да работят след навършване на пенсионна възраст, хабилитираните лица блокират академичното развитие на преподавателите.

Изготвил: гл. ас. д-р Бистра Николова

30.05.2022 г.,

гр. Варна

Автор: Хуманитарни и социални науки БАН (30.05.2022 11:27)

Становище Част 4

- Силно negliжирана е дейността по експертни становища и доклади в показатели В6 и В7. Понякога подобни документи обхващат обем от десетки до няколкостотин страници и се изготвят от групи експерти за продължителен период от време. В този случай дейността на учените в музеите отново е неразпозната или ощетената.
- Показател В10 създава неяснота дали става дума за публикувани, или за анонимни рецензии. Публикуваните рецензии са важни за направлението, тъй като те правят видим труда на учените сред колегията в България и в чужбина. Поради това предлагаме показател В10 да стане „Рецензии (peer-review) в списания, включени в WoS/Scopus и специфичните за областта бази данни – 1 т. (не повече от 10 точки)“ и да се въведе отделна графа „Рецензии, публикувани в списания, включени в WoS/Scopus и специфичните за областта бази данни – 5 т. (не повече от 30 точки)“.
- Във В13 липсва ясна дефиниция за академичен превод. Това може да бъде не само „академичен превод“, който се прави за древни и редки езици, но и за научни текстове, тъй като може да е осъществен от експерт в съответната научна област на превежданата публикация (статия, студия, монография).
- Показател В14 „Издания, снабдени с текст критичен апарат. – и х 50 т. (не повече от 50 т.)“ не изяснява какво се има предвид под „текст критичен апарат“. Използваното понятие може да е плод на грешка в проекта и се дублира с научен апарат, или се има предвид нещо друго.
- Показател В15 дискриминира преводите от чужд на български език, които са важни за създаването на чувство на общност и утвърждаване на хуманните принципи. Предлагаме той да звучи така: „Издадени преводи на български език на чужда художествена литература, както и издадени чуждоезикови преводи на българска класическа и съвременна българска литература (само за професионално направление 2.1.Филология)“.

- Показатели В17 и В18 за хуманитарните науки ощетяват и много ниско оценяват съставителската и редакторската работа, без която в областта на тези науки крайните научни продукти трудно могат да достигнат до своите адресати. Това важи с особена сила за езиковедските и литературоведските изследвания. Предлагаме показател В18 да стане „Съставителство и/или редакция на научни издания – 15 т.“, както същата дейност е оценена в показател В16 от таблицата за социални науки.
- Показател В19 неоправдано занижава точките за организиране на научни форуми, особено на международни, които изискват голям екип и висок разход на труд и време. За повечето хуманитарни и социални науки 60 участници е непостижим брой, а пренебрегването на научните форуми с малко участници ще се отрази негативно на обмена на научни идеи. При хуманитарните и социалните науки именно малките и тематични форуми, в които участват специално подбрани специалисти, са мястото за дискутиране на конкретни научни проблеми. Поради това предлагаме този показател да стане: „Организиране на конференция (минимум 30 участници) (международна – минимум 15 участници от чужбина) – международна – и х 10; национална – и х 5; и – процент участие. Организиране на колоквиум (минимум 10 участници) – и х 3 (общо не повече от 20 т.)“.
- В Проекта не са намерили отражение сравнително новите публикационни медии, като различни online платформи и други съвременни дигитални форми. Този пропуск трябва да се коригира.

Становището е одобрено от Ръководствата на Институтите в направление „Културно-историческо наследство и национална идентичност“ при Българската академия на науките:

Национален археологически институт с музей

Институт за български език „Професор Любомир Андрейчин“

Институт за литература

Институт за балканистика с център по тракология

Институт за исторически изследвания

Институт за етнология и фолклористика с Етнографски музей

Институт за изследване на изкуствата

Кирило-методиевски научен център

Автор: Хуманитарни и социални науки БАН (30.05.2022 11:26)

Становище Част 3

Група Б

- В този раздел отбелязваме прекомерното завишаване на оценката за ръководство на успешно защитил докторант, което създава вътрешна дискриминация между различните научни специалности – при големите специалности набирането на точки по предложените показатели не би било проблем, но съществуват малки и ограничени като преподавателски, изследователски и съответно студентски състав специалности, за които е трудно да се произведат дори магистри. Подобен подход автоматично ги лишава от хабилиран преподавателски и научен състав и ги обрича на ликвидирание. Поради това предлагаме и изискването на Б1 за успешно защитил докторант да отпадне за заемането на академичната длъжност „професор“.
- В тази група показатели се появява категорията „постдокторант“, която обаче липсва в ЗРАСРБ и трябва да бъде ясно дефинирана.
- Към показател Б7 трябва да бъдат добавени курсове, водени в Центъра за обучение на БАН. Намираме за разумно в този или в отделен показател да се потърси форма за отчитане на научните консултации, които учените специалисти често дават на обучаеми, без това да е свързано с пряко ръководство на дипломен или дисертационен труд.

Група В

- Относно показателите в група В: Дисбалансът в тази група от показатели е най-голям. Не са отчетени или поне не са ясно описани спецификите в някои от дейностите на различните хуманитарни науки. Трудно е в тази група да разпознаем например показател, който отговаря на теренните археологически, етнографски, диалектоложки, архивни или лингвистични проучвания, които по своя характер са основата на научните изследвания. Теренните изследователски дейности са основни в области като археология и етнология, те изискват много време и ресурс и по своето същество всяка полева експедиция е отделен научен проект. Необходимо е по-ясното им дефиниране в Проекта за изменение на Правилника.
- В тази група критерии като проблем може да бъде отчетено и подценяването на работата по академични проекти, които не са с външно финансиране, но в които се работи по важни за науката и обществото трудове – академични речници, енциклопедии, атласи и други подобни обемни многогодишни изследвания, някои от които са свързани и с работа в международни колективи. Съществува тенденция в критериите за оценка да се пренебрегват дейностите, които са спомагателни в научната работа, които обикновено са колективни и остават на практика анонимни, но са необходими за осъществяването на научната дейност. Те са основни и за възникването на нови идеи за научни изследвания и проекти. Това важи и за изданията на архивни материали – ръкописи, извори и др., снабдени с критичен апарат, академични преводи, коментарни издания, медийни участия по съществени проблеми и т.н.
- Необходимо е в показател В1 да се прецизира методът за разпределение на сумата. По решение на научния ръководител на проекта ли ще се извършва това разпределение, или по друг критерий? Не е ясно как ще се разпределят точки и по отношение на програмата Erasmus +.

- При показатели В6 и В7 предлагаме да отпадне определението „които не се заплащат“.
- Намираме, че показател В8 неоправдано ниско оценява организирането на изложби в страната и чужбина, за чиято реализация са необходими сериозен професионален капацитет и продължителен период от време. Отсъства оценка на дейностите по изграждане на национални, регионални и други музейни експозиции. В този смисъл научноизследователските дейности в музеите са или ниско оценени, или не са разпознати и отсъстват напълно. Реализирането на една международна или национална изложба по същество е проект, за чието осъществяване като правило са необходими няколко години и съответен по състав и компетентност екип. Като пряко въздействие и обществена значимост те са съпоставими с научните проекти и техните параметри (национални, международни и пр.). Предлагаме следното точкуване:

Организиране на изложби в чужбина – 40 т. на събитие;

Организиране на изложби в страната – 20 т. на събитие;

Организиране на ателиета и творчески работилници – 10 т. за събитие.

Смятаме, че трябва да отпадне ограничението по точки, тъй като то дискриминира и ограничава набирането на точки за учените в музеите, без да отчита спецификите на тяхната работа.

Автор: Хуманитарни и социални науки БАН (30.05.2022 11:23)

Становище Част 2

Уважаеми господин Министър,

Разбираме и оценяваме Вашия стремеж да създадете условия за повишаване на качеството на науката и висшето образование в страната. Това е нелека задача, за чието решаване се изисква смелост, но и диалогичност и подход, който да отчита спецификите на всяка научна област и всяко професионално направление. Вярваме, че такава е и Вашата позиция. Поради това се надяваме, че ще вникнете в същността на изложените от нас аргументи. Предлагаме на Вашето внимание конкретни предложения за промяна в Правилника за приложение на ЗАРСРБ в част II. ОБЛАСТ 2. ХУМАНИТАРНИ НАУКИ. Професионални направления 2.1. Филология, 2.2. История и археология, 2.3. Филология, 2.4. Религия и теология.

- Точкуването по критериите в **група А** като цяло трябва да бъде различно за хуманитарните и социалните науки.

Предлагаме точките в категория А1, които се дават за публикации в хуманитарните и социалните дисциплини да се прецизират, както следва:

За публикации в горните 10 % – 60 т.

За публикации в списания кат. Q1 – 50 т.

За публикации в списания кат. Q2 – 40 т.

За публикации в списания кат. Q3 – 30 т.

За публикации в списания в Q4 – 25 т.

За други публикации, отразени в WoS/Scopus/ERIH+ – 15 т.

- Според нас Националният референтен списък на НАЦИД трябва да остане като опорна база данни на Правилника за приложение на ЗРАСРБ, тъй като съдържа достатъчно утвърдени специализирани научни издания, които имат широко приложение сред научните среди, и ролята му в хуманитарния сектор е важна. Предлагаме в показатели A2, A6, A8, B18 терминът „научно/академично издателство“ да бъде заменен с „научно издание, включено в Националния референтен списък на НАЦИД“.

- Важната роля на монографичните изследвания за академичното израстване в областта на хуманитарните и социалните науки не е отчетена и предложените за монографии Тип 2 точки са изключително занижени. Необходимо е в критерий A2 да бъде правилно отчетена тежестта на монографичните трудове като задължително условие за хабилитиране на учените в хуманитарната област. Предлагаме монография, приета от факултетни/научни съвети на висши училища/научни организации с най-малко две рецензии и отпечатана с логото на институцията, да се оценява с най-малко 100 т. При подобна корекция предлагаме в предложения проект точките за монографии да бъдат прецизирани, както следва: Тип 1 – 150 т. Тип 2 – 100 т.

- В предложението степента „доктор на науките“ е подценена, тъй като предлаганите 130 точки са толкова, колкото и изискваните за нейното получаване. Това подкопава мотивацията за създаване на оригинални научни изследвания. Придобиването на тази степен е сравнително рядко и е еднократно в професионалната кариера на един учен. Поради това предлагаме научната степен „доктор на науките“ да носи поне 200 точки.

- Критерий A5 трябва да се допълни с базите данни EBSCO, CEEOL, eLIBRARY.RU, ProQuest – така както е прието за други, сравнително близки области (за Педагогически науки и за Правни науки), при които същите тези бази данни се приемат за меродавни и са включени в таблицата.

- За Показател A6 да отпадне ограничението в скоби (не повече от 20 т.).

- Критерии A7 и A8 „дисквалифицират“ цитирания на научни изследвания, които не попадат в световните база данни или в издателствата от списъка на МОН. По неясни причини от тях са отпаднали дисертациите, защитени в България, както и монографиите, които са ключови за развитието на хуманитарните и социалните науки.

Предлагаме точкуването по показател А8 да включва издания, отразени не само в ERIH+, но и в EBSCO, CEEOL, eLIBRARY.RU, ProQuest, референтния списък на НАЦИД, монографии Тип 2, дисертациите (независимо дали са защитени в България, или в чужбина), както и издания с най-малко двойно рецензиране и приети за печат от факултетни/научни съвети – по 0,5 т. за цитат.

Автор: Хуманитарни и социални науки БАН (30.05.2022 11:21)

Становище Част 1

ДО: МИНИСТЪРА НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

АКАДЕМИК НИКОЛАЙ ДЕНКОВ

СТАНОВИЩЕ НА НАПРАВЛЕНИЯТА
ЗА ХУМАНИТАРНИ И ОБЩЕСТВЕНИ НАУКИ
ПРИ БЪЛГАРСКАТА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
ОТНОСНО ПРОЕКТА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ПРАВИЛНИКА
ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА РАЗВИТИЕТО НА АКАДЕМИЧНИЯ СЪСТАВ
В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, ПРИЕТ С ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 202
НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ОТ 2010 Г.
(ОБЛАСТ 2: ХУМАНИТАРНИ НАУКИ, ПРОФЕСИОНАЛНИ НАПРАВЛЕНИЯ
2.1. ФИЛОЛОГИЯ, 2.2. ИСТОРИЯ И АРХЕОЛОГИЯ, 2.3. ФИЛОСОФИЯ,
2.4. РЕЛИГИЯ И ТЕОЛОГИЯ)

Уважаеми академик Денков,

След няколко заседания на ръководствата на институтите в направленията за хуманитарни и обществени науки при Българската академия на науките, на които бяха изложени техните становища, представяме на Вашето внимание общата позиция на тези научни направления в БАН относно Проекта на постановление за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България.

Приветстваме усилията за усъвършенстване и повишаване на изискванията за придобиването на научни степени и заемането на академични длъжности като задължително условие за подобряване на качеството и стандарта на научните изследвания. В същото време отчитаме, че предложеният Проект се нуждае от съществена преработка и корекция, и препоръчваме разработването на нов проект с участието на по-широк кръг авторитетни представители от различните научни области.

Макар и формално обособени по професионални направления, показателите в област 2. Хуманитарни науки и област 3. Социални, стопански и правни науки не отчитат спецификите на дейностите, присъщи на тези научни области, и техните задачи, свързани с трансфера на знания в сферата на културно-историческото наследство. Вярваме, че политиката на МОН трябва да е насочена към подкрепа на научни изследвания на високо равнище, без това да дискриминира националния/официалния език, националната литература, култура, история и други специфични направления на хуманитаристиката и социалните науки.

Според нас сред най-сериозните проблеми на предложените промени е идеята за въвеждане на списък на академичните/научни издателства, която създава предпоставки за комерсиализиране на науката и монопол на издателската дейност, свързана с научната продукция. Това изискване подменя основния критерий за оценката на научната стойност на едно издание, която се определя от рецензии, научни журита по ЗРАСРБ, решения на факултетни/научни съвети. Смятаме за необходимо и оправдано държавата да поддържа референтен списък от научни издания, който да отчита спецификите на националния език, националната литература, култура и история. Такъв български вариант на Scopus може да бъде поддържан и развиван от НАЦИД или от Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“. Примери за подобен подход има в редица европейски държави.

В същата посока е и притеснението ни, че предложението оставя извън системата на оценяване, а така практически ликвидира редица национални периодични издания, включително органи на регионални и национални културни институции като българските музеи, както и тематични сборници с приносен характер за българската история, език, литература и култура.

Обръщаме също така внимание на факта, че таблиците с изисквания за хуманитарните и социалните науки съдържат несъответствия (напр. показател B18 от таблицата за хуманитарните науки и показател B16 от таблицата за социалните науки), които трябва да се отстранят и критериите да се синхронизират.

Като обща необходимост за проекта и с оглед на обективната оценка на труда на всеки учен съобразно спецификите на неговия научен профил смятаме, че е редно да бъде допуснато прехвърлянето на точки от една група в друга, когато те надвишават минимума за съответната група.

Убедени сме, че е редно при въвеждането на промени в Правилника за прилагане на ЗРАСРБ да се предвиди гратисен период за влизането им в сила, който да позволи на учените своевременно да реорганизируют дейността си съобразно новите изисквания. Същевременно предлаганите нормативни промени не би следвало да са с обратно

действие (обратна сила).

Автор: Alexandar Zhivkov (30.05.2022 11:15)

IV. ОБЛАСТ 4. ПРИРОДНИ НАУКИ, МАТЕМАТИКА И ИНФОРМАТИКА

Много положително е повишението на точките за високоимпактни публикации: **60 (топ 10%) и 40 (Q1)**, но вместо да се вдигнат точките от група А, те се намаляват почти 4 пъти: от 350 = 100+200 (публикации) + 50 (цитати) до 90 (общо), а общите точки намаляват от 400 до 250 (за университетски доцент). Единственият ефективен начин за запазване нивото е да се въведе **делене на броя на съавтори: 60/n, 40/n, 25/n ...**), това ще е справедливо (сега работата може е извършена от 2-3, а да участват като съавтори 10-15 човека!) и ще спре практиката „аз пиша теб, ти пишеш мен“. Предлаганите изменения в ПП на ЗРАСРБ ще доведат до драстично понижение минимума за хабилитация: доцент може да станеш *вписан като съавтор* само в 2-3 статии (1xQ1 + 2xQ2) и без да имаш *собствена тематика* (необосновано се премахва **хабилитационният труд!**), а за да се задържиш на 30% ниво е достатъчна минимална активност: *съавтор* в една Q2 статия с няколко цитата (30 точки от група А) плюс 2 участия в проекти за цели 5 години! Това не само е обратно на прокламираното повишение качеството на академичния състав (ще се нароят нови нискокачествени хабилитирани), но ще свали нивото до закона Игнатов (когато беше приет ЗРАСРБ но без ПП), а заедно с КТ (ограничение за 65 годишна възраст) ще доведе до **поредния погром върху ръководния състав** на българската наука!!!

Автор: Tanya Hristova (30.05.2022 11:04)

СТАНОВИЩЕ НА НАУЧНИЯ СЪВЕТ НА НАИМ-БАН ОТНОСНО ПРОЕКТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ПРАВИЛНИКА - 2

Група Б

Относно Б1: В този раздел отбелязваме прекомерно завишаване на оценката за ръководство на успешно защитил докторант в сравнение с тази по показателите от група А и по-конкретно с точките за научни публикации и монографичните трудове.

Същевременно подобно оценяване създава вътрешна дискриминация между различните научни специалности. При големите филологически и въобще хуманитарни специалности набирането на подобни показатели не би било проблем, но съществуват малки и ограничени като преподавателски, изследователски и, съответно, студентски състав специалности (основно филологически), за които е трудно да се произведат дори магистри. Подобен подход автоматично ги лишава от хабилитиран преподавателски и научен състав.

Точно заради такива напълно реални ситуации изискването за успешно защитил докторант трябва да отпадне за заемането на академичната длъжност „професор“

Разумен подход в случая е да има възможност необходимите по тази група показатели точки да могат да се набират алтернативно от други позиции в групата.

Група В

Относно показателите в група В: Дисбалансът в тази група от показатели е най-голям. В нея не са отчетени спецификите в някои от дейностите на различни хуманитарни науки или поне не са ясно описани. Трудно е в тази група да разпознаем показател, който отговаря на теренните археологически проучвания, които по своя характер са научни изследвания. Теренните изследователски дейности са основни в области като археология и етнология, те изискват много време и ресурс и по своето същество всяка полева експедиция е отделен научен проект. Необходимо е по-ясното им дефиниране в Проекта за изменение на Правилника.

Неоправдано ниско е оценено организирането на изложби в страната и чужбина, за чиято реализация са необходими сериозен професионален капацитет и продължителен период от време. Отсъства оценка на дейностите по изграждане на национални, регионални и други музейни експозиции. В този смисъл научноизследователските дейности в музеите са или ниско оценени, или не са разпознати и отсъстват напълно. Реализирането на една международна или национална изложба по същество е проект, за чието осъществяване като правило са необходими няколко години и съответен по състав и компетентност екип. Като пряко въздействие и обществена значимост те са съпоставими с научните проекти и техните параметри (национални, международни и пр.)

Силно negliжирана е дейността по експертни становища и доклади във В6 и В7. Понякога подобни документи обхващат обем от десетки до няколкостотин страници и се изготвят от групи експерти за продължителен период от време. В този случай дейността на научните работници в музеите отново е неразпозната или оцетена.

Във В 13 липсва ясна дефиниция за академичен превод.

Във В17 и В18 оцетена и много ниско оценена е останала съставителската и редакторска работа, без която в областта на хуманитаристиката крайните научни продукти трудно могат да достигнат до своите крайни адресати.

Относно В19: Неоправдано занижени са точките за организиране на научни форуми, особено на международни, които изискват голям екип и висок разход на труд и време.

В Проекта не са намерили отражение сравнително новите публикационни медии, като различни on-line платформи и други съвременни дигитални форми. Този пропуск трябва да се коригира.

Автор: Tanya Hristova (30.05.2022 11:01)

СТАНОВИЩЕ НА НАУЧНИЯ СЪВЕТ НА НАИМ-БАН ОТНОСНО ПРОЕКТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ПРАВИЛНИКА ЗА ПРИ

Предлагаме на Вашето внимание нашите забележки от гледна точка на археологическата наука, която присъства в Проекта в *част II. ОБЛАСТ 2. ХУМАНИТАРНИ НАУКИ. Професионални направления 2.1. Филология, 2.2. История и*

археология, 2.3. Филология, 2.4. Религия и теология.

Макар и формално обособени по професионални направления, показателите в област 2: Хуманитарни науки не отчитат спецификите на дейностите, присъщи на тази научна област, и нейните задачи, свързани с трансфера на знания в сферата на културно-историческото наследство. В предложения проект се наблюдава сериозен дисбаланс. Много завишени са оценките по едни видове дейности, а при други, които са присъщи и основни за хуманитарните науки, те са или изключително занижени, или напълно липсват и тези дейности не са разпознаваеми.

Група А

Според нас Националният референтен списък на НАЦИД трябва да остане. Той съдържа достатъчно утвърдени специализирани научни издания, които имат широко приложение сред научните среди и ролята му в хуманитарния сектор е важна. За нас необходимо и оправдано е държавата да поддържа референтен списък от научни издания, който да отчита спецификите на националния език, националната литература, култура и история. Такъв български вариант на Scopus може да бъде поддържан и развиван от НАЦИД или от Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“. Примери за подобен подход има и в други европейски държави. Още повече това се отнася за изданията, които публикуват българистични изследвания, доколкото това би трябвало да бъде част от политиката на МОН за подкрепа на националния / официалния език, националната литература, култура, история и други специфични направления на хуманитаристиката, а също и за равноправно място в духа на политиките на държави с официални „малки“ езици и на законодателството на ЕС за езикова равнопоставеност;

Точкуването по критериите в група А като цяло трябва да бъде различно за хуманитарните науки, защото хуманитарните списания дори в Web of science и Scopus рядко имат квартали и рядко попадат в топ 10%. Периодичните издания и поредиците в сферата на хуманитаристиката, реферирани и индексирани в световните база данни WoS и Scopus, традиционно попадат в квартали Q3 и Q4, което автоматично предполага по-нисък брой точки за публикациите на учените в тази област. Предлагаме публикациите в хуманитарните дисциплини да не се оценяват според кварталите, а да получават еднакво точкуване за всички реферирани и индексирани издания.

Важната роля на монографичните изследвания за академичното израстване в областта на хуманитарните науки не е отчетена и предложените за монографии точки в проекта като съставна част от общия необходим брой, в този случай са изключително занижени. Необходимо е при А2 да бъде правилно отчетена тежестта на монографичните трудове като задължително условие за хабилизация на учените в хуманитарната област.

Дискриминационно е изискването за привилегировано точкуване на монографични трудове, издадени в определени по списък на МОН издателства. Основен критерий тук следва да бъде наличието минимум на две рецензии, които да оценяват научното качество и приносите на съответната монография. Възможно е монографиите, които са отразени в световни база данни, да бъдат по-високо оценени, но това не е

аргумент за пълното игнориране на системата на оценяване на монографиите, издадени в други издателства. Същевременно в рамките на академичната автономия и в правомощията на научните журита по ЗРАСРБ и на факултетните и научните съвети е да дават оценка дали един монографичен труд има качества и характеристики да бъде признат за хабилитационен. За нас логиката на оценяване тук е погрешна, тъй като не издателството е факторът, който определя качествата на един монографичен труд. Издателствата у нас, вкл. най-реномираните, не разполагат със собствен капацитет за научна редакция.

A4 Не е достатъчно пояснено какво се разбира под „Специфични за научната област бази данни“

Относно A5 и A6: Изискванията в тези раздели на проекта издават пълно неразбиране на спецификата на научната дейност в хуманитарната област. Редица национални периодични издания, включително органи на регионални и национални културни институции като българските музеи, не са включени в базата данни ERIN+ и не се издават задължително от издателствата в списъка на МОН. По този начин стотици приноси научни изследвания остават изобщо извън предлаганата система на оценяване и на практика се ликвидират.

Относно A7 и A8: По същия начин се „дисквалифицират“ цитирания на научни изследвания, които не попадат в световните база данни или в издателствата от списъка на МОН.

Автор: Маруся Бъчварова (29.05.2022 22:50)

относно списъкът на индексирани и реферирани публикации на НАЦИД

Предлагам списъкът на НАЦИД с индексирани и реферирани публикации да отпадне.

Защо? Защото в повечето случай в този списък публикациите са индексирани в някоя от базите данни, но не са рецензирани.

Не е ясно кой решава дали едно българско издание е реферирано и индексирано или само индексирано.

По времето на ВАК нямаше такива списъци, изискваше се само определен брой импактни публикации за академично израстване. И качеството бе по-високо.

Автор: Маруся Бъчварова (29.05.2022 22:41)

относно Правилника

Моля, нека критериите за академично израстване да НЕ са по-различни от тези, които са валидни за колегите ни от водещите европейски държави.

През последните години се нароиха професори, които нямат дори една импактна публикация през живота си. Това във водещите европейски държави го няма. Занижените критерии са и причината наука в България да не се прави. Усвояват се само средства и се бълват титли.

Предлагам за професори и доценти да се изискват САМО импактни публикации. Да са по-малко на брой (например 7, а не 10), но да се държи на качеството.

Индексираните и реферирани издания, включват единствено работи на ниво конференция, пълни са с грешки или пък са на ниво студенти. Трагично е когато само с такива работи се дава възможност да станеш професор, дори академик.

Разбирам желанието на някои колеги да се финансират изследвания, които нямат необходимото качество, но не го оправдавам.

В крайна сметка научните изследвания се финансират от данъкоплатеца и е редно на този данъкоплатец да му се предлага качествени научни изследвания.

Друг е въпросът какво се прави, за да бъдат научните изследвания разбрани от по-широката публика. Ето защо точки трябва да се дават и за научно-популярни статии, но точките за тях да са някакъв малък от процент от общия брой точки. Като задължително да ги има.

Автор: Elena Koleva (28.05.2022 10:53)

СРАВНИТЕЛЕН АНАЛИЗ НА ПОКАЗАТЕЛИ ОТ ОБЛАСТИ 1-5 без ПРАВО - Показатели група В

Преместването на цитиранията в група А, прави ефектът от научната дейност смесен със самата научна работа, извършена от академичния състав. Къде е мястото на научните проекти, които могат да бъдат и фундаментални по характер – те приложение ли са или са научна дейност?

Показателите от група В може да са свързани с ефекта от научната работа – това определя преместването на цитиранията тук, заедно с научните проекти – както е в настоящия закон.

1. "Участие в успешно приключил научен или приложен проект с външно финансиране от юридическо лице или по договор със стопанска организация" – този показател по някаква неясна причина ЛИПСВА В ОБЛАСТ 5. В област 4 е включено изискване за бюджет над 20 МРЗ към датата на финансиране.
2. Научно - популярна публикация – показателя носи различни точки в зависимост от областта – различни са области 2 и 3
3. Образователни курсове за квалификация на учители, организирани от МОН/ВУ/НО* или по покана на училище/детска градина/друга образователна институция – образователните курсове могат да бъдат и в други направления не

само в педагогически науки – например компютърни курсове за учители и др.
(показателя липсва при области 2-4)

4. "Експертни доклади по писмена заявка от международни институции и органи (ЕС, ЮНЕСКО и др.), които не се заплащат." – явно такива доклади са само по силите на области 2 и 3 – липсват при области 1,4 и

5. "Експертни доклади/становища за държавни институции, които не се заплащат" – при област 1 и 4 – не е изрично указано да не се заплащат.

6. "Редактор на серия/поредица, отразена в WoS & Scopus, или публикувана от академични издателства, включени в списъка на научните издателства, публикуван от МОН" – този показател е включен само в области 2 и 3 – редно е да го има във всички области.

7. "Съставителство или редакторство на издания, отразени в WoS & Scopus, или публикувани от академични издателства, включени в списъка на научните издателства, публикуван от МОН" – липсва в области 4 и 5 – би следвало да се включи. Точките са различни също.

8. "Участие в редколегии на списания, включени в WoS/Scopus" – показателя изключва всички останали редколегии – включително на български научни списания или такива в чужбина, които не се индексира в тези две бази данни.

Би следвало да се дадат два вида точки за редколегии с включени в WoS/Scopus и такива, които не са включени. Също така в област 5 изобщо липсва участието в редколегии – трябва да се добави. В област 3 уточнението с WoS/Scopus е пропуснато.

9. Организиране на конференция – уточнението „(минимум 60 участници). (международна - минимум 30 участници от чужбина) – липсва в област 3.

10. "Организиране на изложби в чужбина. Организиране на изложби в страната. Организиране на ателиета и творчески работилници." – този показател е само в област 2 и 3.

11. Учебници и учебни пособия, които се използват в училищната мрежа – точките се определят по различен начин.

12. Публични лекции, медийни изяви и създаване на медийни продукти от учения в качеството му на експерт в дадена научна област. – показателя присъства само в области 2 и 3.

13. "Създадени и внедрени в практиката научно-приложни модели, документирани чрез договор с възложител и техническа документация или регистрация в патентно ведомство" – в област 3

"Регистриран полезен модел/създаден промишлен образец в страната" – в област 4 и област 5

14. Регистрацията на международни патенти е специфицирана - WIPO, EPO, USPO, CNPO

Няма вариант за патент в чужбина – той може да е национален, но да е в чужбина – такъв патент няма как да бъде отчетен!

Патенти има само в области 4 и 5.

Автор: Elena Koleva (28.05.2022 10:48)

СРАВНИТЕЛЕН АНАЛИЗ НА ПОКАЗАТЕЛИ ОТ ОБЛАСТИ 1-5 БЕЗ ПРАВО - Показатели група А

1. A1. Включване във всички области на научни публикации, които са включени в базите данни WoS и/или Scopus – за всички области да бъдат включени отделно публикации в списания от Q1 до Q4, а не на места да е БЕЗ Q4 (Q4 липсва в области 1, 4 и 5)

2. A2. Изискването за двама рецензенти ще направи негодни повечето публикувани вече монографии, някои издания имат и редактори (изискването за двама рецензенти е дефинирано за области 1-4, без 5)

3. A5. Научни трудове, отразени в специфични за научната област бази данни – да се дефинират различни бази данни за всяка област, и още повече за всяко професионално направление ще доведе до непълно обхващане на специализираните бази данни. Ако трябва да се дефинират такива, е необходимо да се обобщят за всички области. В област 5 въобще липсват такива!!! Би следвало да се добави този показател, както и да се обобщят базите за всички области

Ако трябва да се дефинират отделни и за област 5 - A5 - Научни трудове, отразени в специфични за научната област бази данни (EBSCO, CEEOL, Discover, GoogleScholar, Index Copernicus, DOAJ, ERIH+, eLIBRARY.RU).

4. Публикации в рецензирани тематични сборници, които не са отразени в базите данни и които са издадени от издателство, включено в списъка на научните издателства, публикуван от МОН – този показател присъства само в области 1, 2 и 3, а липсва при 4 и 5 – защо? Би следвало да се добави

5. Цитирания в научни трудове от специфични бази данни – не е необходимо да се дефинират и за цитиранията бази данни, тъй като особено, ако за всяка област и различни професионални направления те са различни, проверката ще бъде изключително трудоемка, както и ще се изключат вероятно цитирания, ако някоя база не е включена в съответния списък. ЦИТИРАНИЯТА СА ЕДИН ОБЕКТИВЕН ПОКАЗАТЕЛ ЗА ВИДИМОСТТА НА НАУЧНАТА РАБОТА – НЕ БИ СЛЕДВАЛО ДА СЕ ОГРАНИЧАВА ОЦЕНЯВАНЕТО НА ТОЗИ ПОКАЗАТЕЛ ПО ТОЗИ ФОРМАЛЕН НАЧИН!!!

Този показател може да се дефинира по следния начин:

"Цитирания в научни трудове от специфичните бази данни, както и в издателства, включени в списъка на научните издателства, публикуван от МОН; или в докторски

дисертации, защитени извън страната" и да присъства във ВСИЧКИ области!

Издателствата, публикувани от МОН се пропускат в област 4, а в област 5 този показател е съвсем осакатен – броят се само цитирания в докторски дисертации извън страната!!!!

Всички области би трябвало да съдържат еднакви показатели – т. е. Единни критерии.

Автор: Elena Koleva (28.05.2022 10:43)

Общи предложения и коментари

Предложенията включват всички области

1. Показателите от група А да бъдат насочени към извършената научна дейност – публикации, ръководство или участие в научни проекти (без финансовия аспект), без да се смесва ефекта от тази работа чрез добавяне на цитиранията там. Цитиранията са ЕФЕКТ от научната работа, което е по-скоро ПРИЛОЖЕНИЕ на научната работа, а не пряко извършена работа от академичния състав, и би следвало да бъдат включени в показателите от група В.

2. Добавянето на специфични бази данни за всяка област и научно направление допълнително ограничава публикациите от гледна точка на това, кои бази данни ще бъдат включени и защо. Възможно решение е да има общ списък със специализирани, признати бази данни, от които публикациите да бъдат оценявани, независимо от областта. Така ще се улесни проверката, като няма да ограничи сътрудничеството между хора от различни области, участващи в дадена разработка (списанието може да е включено в база данни за една област, пък за друга да не е включено). Списъкът на българските рецензирани списания в НАЦИД на МОН, също би трябвало да е включен като база данни. Насочването на публикации само в списания индексирани в WoS/Scopus, изключва голяма част от българските издания, а е редно МОН да съдейства за развитието им и по този начин те да имат шанс да бъдат включени в някакъв бъдещ момент.

3. Изискването за двама рецензенти на монографиите би трябвало, ако се въвежда да важи за монографии, публикувани след определена дата. Изискванията във ВУЗ за монографии са за един рецензент. Някои монографии, включително и издадени в чужбина имат редактор или редактор и един рецензент. Това изискване ще попречи на вече публикувани монографии, които преподавателите биха използвали при академичното си развитие, да бъдат зачетени.

При съществена промяна на критериите вероятно ще е необходима отново пререгистрация на академичния състав и ново деление на такъв с наукометрични данни и без наукометрични данни. Много професори вероятно няма да попаднат в класацията с наукометрични данни, ако е необходима задължително монография с двама рецензенти.

4. Няма задължителен минимум за всяка степен с публикации в WoS/Scopus. Това ще позволи академично израстване с набавяне на точки от други критерии. За област 5 само те се броят като публикации изобщо – може би останалите публикации са в категорията “научно популярни”. Би трябвало за всички области типовете публикации, които носят точки, както и самите точки да са еднакви.

В област 5 Технически науки публикациите, които са включени като показатели са само от WoS/Scopus. Всички публикации в други списания, в чужбина и в България не са включени никъде. Единственият друг показател, който се отнася до публикациите, е научно-популярни публикации като показател в група В – вероятно статиите в останалите списания ще се считат за научно-популярни, което е неприемливо. Няма дефиниция за научно-популярни публикации.

5. Цитиранията да останат в група В, като за тях да остане досегашното разделение - WoS/Scopus или в други бази данни, които могат да бъдат проверени. Формалното ограничаване на цитиранията като бройка, като изискване списанието да е само от определени бази данни за областта, или друго ще намали оценката, докато в същото време оценката за научната работа (ВИДИМОСТТА) на университетите и научните организации е свързана и с този показател – без ограничение на базите данни.

6. Разликите в показателите за дадена област, ако те са различни от тези в друга, не е отчитане на спецификите на областта, а ПОСТАВЯНЕ В НЕРАВНОСТОЙНО ПОЛОЖЕНИЕ на академичния състав от различни области. Атестацията на база различни показатели е оценяване на труда на академичния състав в един ВУЗ, например, по различен начин – което е дискриминационно отношение към служителите. Затова, ако има обвързване на атестирането с дефинирани показатели и критерии – те трябва да са УНИФИЦИРАНИ и ЕДНАКВИ за всички области, а кой с какво се занимава и коя дейност ще му донесе точки вече може да зависи от областта (но това да не променя общите показатели)

Липсват показатели като –

- Чуждестранен патент – без да е международен,
- Членство или редактор на научно списание от списъка на МОН (НАЦИД)
- Участие в конференции
- Ръководство на стажанти
- Провеждане на образователни курсове – в училища, във ВУЗ – специализиране, не в рамките на учебните планове (може и за учители)
- Участие в журита

Автор: Ангел Захариев (28.05.2022 09:13)

СТАНОВИЩЕ НА ХИДРОТЕХНИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ ПРИ УАСГ-Продължение (4)

3. Към забележките в края на документа да се добави нова точка между точки 2 и 3 със следното съдържание:

2а. Министерството на образованието и науката чрез НАЦИД поддържа Национален референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране. На основата на този списък се отчитат публикации и цитати в издания с научно рецензиране, които не са реферирани и индексирани. По преценка на научното жури или на факултетния, съответно на научния съвет чуждестранни научни издания с рецензиране, които не са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, се приравняват на български научни издания с рецензиране.

Коментар: Ако МОН счете за необходимо, нека да се увеличат изискванията към националните списания с научно рецензиране, като брой рецензенти, метод на избора им, принадлежност към научна организация или висше училище.

4. Към забележките в края на документа да се добави нова точка между точки 9 и 10 със следното съдържание:

10а. Изискванията по показател Б1 не важат за преподаватели от висши училища, които кандидатстват за заемане на академична длъжност в професионално направление, по което висшето училище не е акредитирано да провежда обучение.

Мотив: Във всяко ВУ има преподаватели по фундаментални или общообразователни дисциплини (напр. математика, физика, химия, обществени науки и пр.), принадлежащи към професионални направления, по които ВУ няма акредитация за обучение. Ако изключението за показател Б1 не се запише изрично, колегите, обучаващи по тези „периферни“ дисциплини няма да могат да израстват. Отделно, ще се създадат трудности при привличането на млади кадри за съответните звена в бъдеще.

5. Към забележките в края на документа да се добави нова точка и таблица относно параметърът К

В текста на забележката да се уточни, че параметърът К е фиксиран и непроменлив през годините, да се даде кратко описание как е получен, а в съдържанието на таблица да се посочат стойностите на този параметър по професионални направления.

В заключение, преподавателите от ХТФ на УАСГ считаме, че предложеният вариант за изменение на ППЗРАСРБ е **неприемлив в предлагания вид**. Бихме подкрепили изменения в ППЗРАСРБ, само ако те включват направените в това становище предложения за допълнения и промени.

С оглед на комплексността на проблемите и дългосрочният им ефект върху висшето образование в Р България, изразяваме мнението си, че промените в ППЗРАСРБ трябва да бъдат обсъдени и дефинирани в работни групи по професионални направления, в които да участват представители на засегнатите висши училища и научни организации.

гр. София,

26.05.2022 г.

ПП. Пълният текст с Приложенията ще бъде изпратен в МОН.

Автор: Ангел Захариев (28.05.2022 09:09)

СТАНОВИЩЕ НА ХИДРОТЕХНИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ ПРИ УАСГ-Продължение (3)

1. Приложение към Чл. 1а, ал. 1

В таблица 2, в частта, отнасяща се до област 5. Технически науки да се направят следните промени и допълнения (те са обобщени и отбелязани с червено в Приложение 1 към настоящото становище, където са представени и мотивите за тях):

1. Показатели група А (научна дейност - резултати и отзвук)

- **Показател А5:** Максимално признаваният брой точки да е 50% от изискуемите точки по показателите от група А.
- **Показател А6 да се промени:** Цитирания в докторски дисертации, защитени **във и** извън страната
- Да се добавят следните нови показатели:

А7. Научни трудове, отразени в други бази данни: EBSCO, CEEOL, Index Copernicus, ProQuest, DOAJ, eLibrary.ru, Crossref, SpringerLink, RINS/RINZ, Google Scholar, SciLit, Advanced Science Indexing, EuroPub, ScienceDirect, JSTOR, който да носи 8 т. за статия

А8. Научни публикации в издания, включени в Национален референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране или в редактирани колективни томовете (старо Г8), който да носи 5 т. за статия

А9. Цитирания в издадени в чужбина монографии, в колективни томовете с научно рецензиране и в научни трудове, отразени в други бази данни: EBSCO, CEEOL, Index Copernicus, ProQuest, DOAJ, eLibrary.ru, Crossref, SpringerLink, RINS/RINZ, Google Scholar, SciLit, Advanced Science Indexing, EuroPub, ScienceDirect, JSTOR, който да носи 2 т. за цитат

А10. Цитирания в издадени в страната монографии, колективни томовете с научно рецензиране или в издания от Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране, който да носи 1 т. за цитат

А11. Участие в международен научен проект, който да носи 15 т. за участие в проект, но без водеща позиция (експерт, изследовател, докторант т.н.); 30 т. за участие в проект с водеща научна позиция (водещ изследовател), но не повече от 60 т.

1. Показатели група Б (възпроизводство на академичния състав)

- **В показатели от Б1 до Б3** точкуването да е при отчитане на процентно участие и на ръководителя въз основа на разпределителен протокол или на броя на ръководителите
- **Показател Б6 да се редактира във вида:** Документирани лекции по покана в чуждестранни научни институции и лекционните курсове по програми за академичен обмен, като точкуването е 2 т. за лекция по покана на чуждестранни

институции 1 т. за лекционен курс с продължителност 15 часа.(не повече от 20 т.)

- **Показател Б7 да се редактира във вида:** Водене на образователни курсове, семинари и практически обучения извън учебния план, включително по покана на центрове за професионално обучение, различни от университети, но които имат лиценз от национална агенция за професионално обучение и образование, като точкуването да се запази
- **Да се добави показател Б10 със съдържание:** Ръководство на проект с екип от научния състав на първичното звено (с бюджет над 20 МРЗ в зависимост от направлението), като точкуването е 50 т. за национален, 100 т. за международен (но не повече от 100 т.)

1. Показатели група В (приложение на научните резултати)

- **Показател В5 да се редактира във вида:** Ръководство на успешно приключил проект с индустриално финансиране (с бюджет, изразен като брой МРЗ в зависимост от направлението), като точкуването да е N/20 x 40 т. за национален; N/20 x 80 т. за международен, където N – бюджет на проекта като брой МРЗ (не повече от 80 т.)
- **Показател В10 да се редактира във вида:** Участие в изготвяне на национални документи от стратегическо значение, възложени от министерски съвет, министерство или национална/ държавна агенция, както и от международни институции, като точкуването да е 10 т. за неключова позиция; 20 т. за позиция „ключов експерт“, общо не повече от 50 т.
- **Показател В11 да се редактира във вида:** Експертни доклади, становища, експертизи за държавни институции, съдебно-технически и/или за решаване на нестандартни задачи, извън нормативно регламентираната проектантска практика, като се запази точкуването.
- **Показател В17 да се редактира във вида:** Организиране на конференция (минимум 40 участници); (международна – минимум 20 участници от чужбина), при запазване на точкуването.

Автор: Ангел Захариев (28.05.2022 09:09)

СТАНОВИЩЕ НА ХИДРОТЕХНИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ ПРИ УАСГ-Продължение (2)

1. Приложение към Чл. 1а, ал. 1

В таблица 1, в изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“, максимално допустимите точки в показателите по група В да се завишат на 50.

Мотив: По този начин максимално отчитаните точки по група В ще съставляват 20% от минималния общ брой точки, така както е в изискванията за „професор“.

Таблица 1.

Минимален брой точки** по показатели и минимален общ брой точки за придобиване на научна степен и за заемане на академични длъжности.
--

Минимален брой точки	Доктор	Доктор на науките	Главен асистент	Доцент	Професор
Общо	30	130	50	250	500
група А научна дейност - резултати и отзвук	20	130	50	90/120*	150/200*
група Б възпроизводство на академичния състав	0	0	0	30/0*	100/50*
група В приложение на научните резултати	0	0	0	20 (но не повече от 50)	50 (но не повече от 100)

Забележки:(*) - Висши училища/научни организации;

Автор: Ангел Захариев (28.05.2022 09:07)

СТАНОВИЩЕ НА ХИДРОТЕХНИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ ПРИ УАСГ-Продължение

В предлаганото изменение на ППЗРАРБ липсват пояснения относно:

- начина на категоризиране на научните издателства в категории А и В.
- начина на определяне на „специфичния параметър К“ по професионални направления, както и дали ще бъде постоянен или ще се променя всяка година.
- „учебно помагало“, „учебно пособие“ и „научно-популярна публикация“.
- отчитането на средствата по проекти, напр. по програма Erasmus, където те се определят между участниците в консорциума и между участниците във ВУ не по „разделителен“ (разпределителен) протокол, а чрез договори. Кой ще издава споменатият „разделителен“ (разпределителен)?

В допълнение, от въвеждането на единни минимални национални изисквания чрез Закона за развитие на академичния състав в Р България (ЗРАСРБП) и правилника за неговото приложение са изминали едва 4 години. Считаме, че този период е твърде кратък за промяна на изискванията за заемане на академични длъжности и получаване на научни степени. Времето, необходимо за достигането на достатъчно постижения, резултати и публикации, респ. за повишаване на научното звание или заемане на академична длъжност е значително над 4 години и е, меко казано, некоректно изискванията пред колегите да се завишават в подобни кратки срокове.

С оглед на обективността, трябва да се отчете, че предлаганите изменения в ППЗРАСРБ имат следните положителни страни:

1. Намаляват се групите показатели;
2. Системата дава възможност за набиране на минималния общ брой точки за съответната академична длъжност или научна степен чрез сума от точките по различните групи показатели;
3. Минималните изискванията за ВУ и научни организации са диференцирани;
4. При публикациите и цитиранията в издания, реферирани и индексирани в Scopus и Web of Science, отпада разделянето на точките между съавторите в ПН 5.7. Архитектура, строителство и геодезия;
5. В показателите от група Б е включено отчитане на дипломанти и постдокторанти.

Преподавателите от Хидротехническият факултет при УАСГ сме обединени около мнението, че с цел приемане на позитивните страни в предлагания проект за изменение на ППЗРАСРБ, следва да се отстранят посочените по-горе недостатъци.

За постигането на приемливо съдържание на ППЗРАСРБ, обективност при отчитане на научните и други постижения на преподавателите, както и с оглед конструктивно обсъждане на посочения документ, предлагаме следните конкретни допълнения и променени в текста на проекта:

Автор: Ангел Захариев (28.05.2022 09:05)

СТАНОВИЩЕ НА ХИДРОТЕХНИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ ПРИ УАСГ

СТАНОВИЩЕ

НА ХИДРОТЕХНИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ ПРИ УАСГ

ОТНОСНО ПРЕДЛОЖЕНИ ИЗМЕНЕНИЯ В ППЗРАСРБ

Уважаеми дами и господа,

Проектът за постановление на Министерски съвет относно промени в Правилник за приложение на закона за развитие на академичния състав в Р България (ППЗРАСРБ) бе разгледан и обсъден от състава на Хидротехническият факултет (ХТФ) при Университета по архитектура, строителство и геодезия (УАСГ), като представеното тук становище е прието с Протокол № 25/26.05.2022 г. от заседание на Факултетния

съвет при ХТФ.

Като цяло, намираме за некоректно да се предлагат изменения в сега действащия ППЗРАСРБ, без те предварително да са съгласувани с представители на висшите училища (ВУ) и научните организации в страната, с което да се отчетат особеностите на различните области на висше образование и отделните професионални направления. Оставаме и с неприятното впечатление, че предлаганите промени са дефинирани от хора, които никога не са работили във висши училища и не познават спецификата на тяхната работа.

Основните недостатъци на предлагания проект за изменение на ППЗРАСРБ могат да се обобщят, както следва:

1. Предлаганата система от критерии е в противоречие (нарушение) на Чл. 26, ал. 2, т. 1 и т. 2 на Закона за развитие на академичния състав в Р България (ЗРАСРБ), особено в частта за публикациите и цитиранията в нереферирани и неиндексирани издания. Напълно се negliжират публикации на български език и в български издания, а многогодишният труд и постиженията на колегите се „изхвърля в коша“. По никакъв начин не се отчитат публикациите в издания от Националния референтен списък, което е обидно за българската наука. Това остро поставя и въпроса за съществуването на българските списания, тъй като с новите изисквания на практика се прекратява публикуването в тях. Отделно, прекъсва се връзката между науката и практиката, защото значителна част от практикуващите колеги – хидроинженери имат достъп до наши, но не и до чуждестранни научни списания.
2. Предлаганата система от критерии не отчита спецификата на *приложна* област като строителството. В показателите от група В се отчита само приложението на научните резултати, а практическите – само, ако не са заплатени. Считаме, че независимо от това дали даден интелектуален труд е заплатен или не, резултатите от него трябва да се отчитат.
3. Новите изискванията са необосновано завишени. Сравнението със сега действащия ППЗРАСРБ показва, че минималният общ брой точки за съответната академична длъжност или научна степен е намален – например, за акад. длъжност „доцент“ мин. общ брой точки се предлага да е 250, спрямо настоящите 350 т. (без отчитане на дисертация за ОНС „доктор“), т.е. съотношението е 0,7. Но това е само привидно, защото:
  - a. Точкуването на отделните показатели е занижено. Например, монографията в „други научни издателства“ се предлага да се оценява с 60 т., докато в съществуващия Правилник тя е 100 т., независимо от издателството, т.е. съотношението е 0,6.
  - b. Предлага се да се отчитат само цитирания в дисертации, защитени в чужбина и то с 0,5 т.. За сравнение, „най-обикновено“ цитиране по сега действащия ППЗРАСРБ се отчита с 2 т., т.е. съотношението е 0,25.
4. За област 5. Технически науки се отчитат публикации и цитирания само в две бази данни – Scopus и Web of Science, докато за други области се признават и „специфични“ бази данни. Базите данни, като EBSCO, Index Copernicus, SpringerLink и много други не се вземат предвид. Също така, за „научно-популярна“ публикация се дават точки, а за оригинална публикация извън

SCOPUS и WoS – не, което е недоразумение.

5. Неизвестно е колко ще бъде числото К, което отчита точките за едно цитиране в издания, реферирани и индексирани в Scopus и Web of Science. Ще бъде фиксирано след време или ще се изменя всяка година? Също така, не е обосновано и защо се въвежда максимум на точките, които носят цитиранията – 40% от изискуемите за група А. Защо „таванът“ не е 50%, например?
6. Не е ясно защо при организирането на конференции минималният брой участници е заложен 60 за национални и 30 за международни. В редица професионални направления, в т.ч. и 5.7 Архитектура, строителство и геодезия, събития с посочените бройки участници са рядкост.

Автор: Rossitsa Simeonova (28.05.2022 07:49)

СТАНОВИЩЕ от Българската асоциация за образование по социална работа - продължение

ПРЕДЛАГАМЕ ДОБАВЯНЕ НА ПОКАЗАТЕЛИ към група В

Сред показателите от група В в Област 3 липсват някои характерни за направленията тук, които в същото са отразени при други научни области. Това поражда **неравнопоставеност** и дава основание да предложим съответните допълнения.

1/ Подобно на курсовете за учители, които се признават и зачитат към В-8 на областта на педагогическите науки, то в ОБЛАСТ 3 също следва да се добавят съответстващите на спецификата на направленията курсове за съответните специалисти (социални работници, мениджъри, счетоводители, психолози, журналисти и други):

Предложение за текст

Образователни курсове за квалификация, надграждащи обучения, супервизии на специалисти от практиката, организирани от Министерства, напр. МТСП и др./ Агенции/ Местна власт/ ВУ/ НО* или по покана на организации от бизнеса/ социални заведения/ други организации**

*10 т. , **5 т.

Мотиви: Квалификационни курсове и надграждащи обучения за специалистите от бизнеса, социалната сфера и други организации са регламентирани в съответните ресорни законодателства (например за ПН 3.4. това са ЗСУ, ЗСП, Устройствен

правилник на Агенция за "Социално подпомагане" и други) провеждането им се нуждае включително и от висококвалифицирани експерти от академичните среди.

2/ По аналогия на материалите за учители от В-9 към областта на педагогическите науки, то в ОБЛАСТ 3 следва да се добави според спецификата на направленията следното:

П
р
е
д
л
о
ж
е
н
и
е
з
а
т
е
к
с
т
Н
а
у
ч
н
о
-
м
е
т
о
д
и
ч
е
с
к
и
м
а
т
е
р
и
а
л
и
з
а
с
п

Мотиви: Социални работници, психолози и други ползват непосредствено в практиката си приложни методически продукти, помагала, ръководства, изготвяни от експерти от академичния състав по отделните направления.

3/ По аналогия на участията от В-12 към областта на педагогическите науки, то в ОБЛАСТ 3 следва да се добави според спецификата на направленията следното:

П
р
е
д
л
о
ж
е
н
и
е
з
а
т
е
к
с
т
у
ч
а
с
т
и
е
в
е
к
с
п
е
р
т
е
н
н
и
л
и
о
б
щ
е
с
т
в
е
н
с
к

Мотиви: Уредена е в редица закони, в редица други сфери и ресори от стопанския и обществения живот подобна практика на създаване на обществени или експертни съвети, а не само в педагогическата сфера.

УС на БАОСР

Автор: Rossitsa Simeonova (28.05.2022 07:48)

СТАНОВИЩЕ от Българската асоциация за образование по социална работа -
продължение

ПОКАЗАТЕЛ В10

Да се добави текст „ и в специфични за професионалното направление бази данни“. В колона „точки“ да стане 10 точки на рецензия и да отпадне текста „не повече от 10 точки“;

Да се добави нов показател В10а със следното съдържание „Рецензии в национални реферирани списания“ – В колона „точки“ да стане „по 5 точки на рецензия“;

ПОКАЗАТЕЛИ В11 И В15

Категорично да се насърчи с подходящ брой точки и участието в редакционна колегия на научни списания, които не са включени в съответните две бази WoS и Scopus. В противен случай кой ще има мотивация да издава списание, ако това не му носи никакво признание на труда и усилията? Кой ще работи и развива българската научна периодика, за да успее да постигне тя най-високите международни стандарти? Конкретното ПН 3.4. Социални дейности е ново направление и създадените от и за него специализирани научни списания имат все още кратка история – те се нуждаят от време, а редакционните им екипи – от подкрепа.

Предлагаме да се определи брой точки за редактори на издания, включени в Списъка на изданията с научно рецензиране на НАЦИД.

ПОКАЗАТЕЛ В13

Академични преводи - Да се конкретизира какво се измерва – завършен академичен превод на един документ – например статия, лекция, студия, или книга.

ПОКАЗАТЕЛ В17

Да се променят точките за организиране на международна конференция – на 20, а на национална на 10, които в случая са крайно подценени.

ПОКАЗАТЕЛ В18

Създадени и внедрени в практиката научно-приложни модели, документирани чрез договор с възложител и техническа документация или регистрация в патентно ведомство – В повечето случаи приложните резултати от научно-изследователската дейност в ПН 3.4 се изразяват в методики, подходи, процеси, концепции. Поради това предлагаме да се допълни критерий В18 както следва: *Създадени и внедрени в практиката научно-приложни модели, методики, подходи, процеси, концепции, по заявка на възложител и експертна документация за прилагане/верифициране.*

Автор: Rossitsa Simeonova (28.05.2022 07:47)

СТАНОВИЩЕ от Българската асоциация за образование по социална работа - продължение

ПОКАЗАТЕЛИ ОТ ГРУПА Б

ПОКАЗАТЕЛ Б3

Ръководство на постдокторант - Досега в нормативната уредба няма установен ред за научно ръководство на постдокторант. Необходимо е прецизиране на начина на доказване и удостоверяване на ръководство на постдокторант.

ПОКАЗАТЕЛ Б4

В колона „точки“ да отпадне текста „ не повече от 60 т.“.

ПОКАЗАТЕЛ Б5

В колона „точки“ да отпадне текста „ не повече от 30 т.“.

ПОКАЗАТЕЛИ ОТ ГРУПА В

Част от формулировките на минималните изисквания, предвидени за област 3, са несъответни на спецификата на областта, като например, **В8, В9, В18**. Предлагаме следното:

ПОКАЗАТЕЛ В1

Да се прецизира текста „Проектите трябва да включват успешно приключил етап“. Какво се разбира – дали изплатени средства към ВУ или приключени и приети дейности по проекта?

ПОКАЗАТЕЛИ В2 И В3

Да се прецизират формулировките така, че недвусмислено и безспорно да се отчитат и участията и ръководствата на проекти по **НАРЕДБАТА за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването на средствата от държавния бюджет за финансиране на присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност.**

ПОКАЗАТЕЛ В6

Предлагаме към текста „Експертни доклади по писмена заявка от органи на международни институции (ЕС, ЮНЕСКО и др.), които не се заплащат“, да се включат *и международни и национални организации, ангажирани с изработване на политики.*

ПОКАЗАТЕЛ В8

В този си вид критерият не е приложим за ПН 3.4. Да се коригира както следва:

Организиране/провеждане на презентации/тренинги/семинари в чужбина.

Организиране/провеждане на презентации/тренинги/семинари в страната.

Организиране/провеждане на ателиета и лабораторни занятия.

Автор: Rossitsa Simeonova (28.05.2022 07:46)

СТАНОВИЩЕ от Българската асоциация за образование по социална работа - продължение

ПОКАЗАТЕЛ А6:

В показател **А6** да отпадне текста „...и които са издадени от издателство, включено в списъка на научните издателства, публикуван от МОН“

да отпадне ограничението от 20 т.

Това ограничение е различно за различните научни области, а в някои от тях липсва.

ПОКАЗАТЕЛ А7:

Да отпадне текста „За всяко професионално направление се използва специфичен параметър К“, като в „Забележка“ № 2 е посочено, че таблица със значенията на „К“ ще изработи НАЦИД допълнително. Предложението е да се присъждат точки, например 10 точки за цитат при А7 и 5 точки при А8.

В случай на запазване на параметъра К се предлага и вариант той да бъде еднакъв за всички области, както и да се уточни: този параметър еднократно ли ще се определя или ще има възможност НАЦИД периодично да го променя?

В раздел „точки“ да отпадне ограничението „минимум 10 % и максимум 40 % от изискуемите точки по показатели от група А“.

ПОКАЗАТЕЛ А8

Да се отчитат по 5 точки на цитат.

Предлагаме да се включат всички бази данни или списъкът да бъде разширен с „*Цитирания в научни трудове от специфичните бази данни (EBSCO, CEEOL, ProQuest, Index Copernicus, Google Scholar, eLIBRARY.RU и др.)*“

Предлагаме освен цитирания в публикации на издателста, включени в международната класация на издателствата, да се признаят и включат и такива **от Списъка на научните издателства, публикуван от МОН**, който е ПРОПУСНАТ за А8 в Област 3.

Предлагаме към цитиранията в докторски дисертации, защитени извън страната, да се добавят цитирания и в дисертации, защитени в Р. България. Ограничението за дисертации, защитени в чужбина, подценява дисертациите, защитени в български университети.

Автор: Rossitsa Simeonova (28.05.2022 07:45)

СТАНОВИЩЕ На Българската асоциация за образование по социална работа (БАОСР) - продължение

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Към Таблица 2. Брой точки по показатели по области на висше образование за област 3. „Социални, стопански и правни науки“

Професионално направление 3.4. Социални дейности

1. Термини и текстове за уточняване и прецизиране:

Не е дефинирана, нито уточнена „**международната класация на издателствата**“.

Следва да се конкретизира термина „**издателство, включено в списъка на научните издателства, публикуван от МОН**“ . В тази връзка, необходимо е да се посочат критериите, на които трябва да отговаря научното издателство, за включване в списъка към МОН, за да бъде ограничена възможността за субективна преценка. От друга страна, дискриминиращо е третирането с по-малко на брой точки на рецензирани трудове, вече издадени от издателства, които евентуално няма да попаднат във въпросния списък. В този аспект, изискването следва да се прилага за монографии, издавани след приемане на законовите промени в ППЗРАСРБ.

Не е ясно кои са издателствата, включени в списък на МОН и кога ще бъдат определени.

В проекта не е регламентиран специфичния параметър „К“, който е индивидуален за всяко професионално направление.

Други категории, като „**ръководство на постдокторант**“, също не са дефинирани никъде в документа.

ПОКАЗАТЕЛИ ОТ ГРУПА А

ПОКАЗАТЕЛ А1:

Да отпадне текста за трудове с 50 автора и с 500 автора;

Преподавателите в ПН 3.4. намират, че това е абсолютно нереалистична хипотеза, не биха могли да си представят труд с 50 автора или с 500 автора и как може да се определи индивидуален принос на всеки един автор при този случай.

В колона „Точки“ посочените точки да се делят на n – броят на авторите на съответната публикация.

ПОКАЗАТЕЛ А2:

При определянето на точките по този показател да отпадне отчитането на броя страници в монография, което противоречи на легалната ѝ дефиниция. За отчитане на личния принос в колективните монографии да се приема деление на броя на съавторите.

ПОКАЗАТЕЛ А5

Първи вариант: Да отпадне текста в скобите (ERIH+), който представлява само една от възможните бази данни. Съответно научното жури да преценява релевантността на базите за всяка публикация.

Втори вариант: В случай, че първият вариант не получи подкрепа, то базите данни, специфични за направление 3.4. следва да се разширят с още представителни такива.

Например, при ПН в област 1 „Педагогически науки“ към **критерий А5** са включени „Научни трудове, отразени в специфични за научната област бази данни (EBSCO, CEEOL, eLIBRARY.RU, ProQuest)

Предлагаме, базите данни EBSCO, CEEOL, ProQuest, Index Copernicus, Google Scholar, eLIBRARY.RU и др. да бъдат включени и към показател А5 в ПН 3.4, тъй като освен за педагогическите науки, тези академични бази данни са основополагащи и за социалните науки, по специално за ПН 3.4 „Социални дейности“.

Също като релевантни се посочват базите CNKI Scholar, IBSS: International Bibliography of the Social Sciences, World Banking Abstracts, Scilit, RePEC, Ulrich's Periodicals Directory, SHERPA/Romeo, EZB - Electronic Journals Library, WorldCat, J-Gate, Directory of Research Journals Indexing, NewJour, ECONIS, Open Academic Journals Index.

Автор: Rossitsa Simeonova (28.05.2022 07:43)

СТАНОВИЩЕ На Българската асоциация за образование по социална работа (БАОСР) - продължение

Ролята на монографиите и публикациите, издадени в страната е изцяло подценена, за сметка на надценяването на монографии издадени в чужбина и то в международните бази данни. Научни изследвания, които са **важни и значими за българския контекст**, поне в направление Социални дейности, не винаги съвпадат с фокуса и тематичния обхват на високорейтинговите списания, отразяващи други реалности, което не ги прави по-малко качествени, за да бъдат омаловажавани. Така, най-високо оценените научни постижения в тази наукометрична система остават далече от погледа на националната научна общност и не могат да бъдат обект на научен дебат.

Не са отразени като показател цитирания в защитени дисертации за придобиване на научна степен в страната. Не се отчитат цитирания в научни публикации, които не са част от специфични бази данни, а при споделянето на опит и на резултати от научни изследвания в сферата на социалната работа в България вероятността съответните автори да бъдат цитирани в публикации извън страната е силно ограничена. Не се предвиждат точки за рецензиране на публикации извън Web of science и Scopus.

Освен че е дълъг във времеви аспект процес, публикуването в списания, включени в бази данни като WoS и Scopus е функция на качествена научноизследователска дейност, за която не са предвидени адекватни на високите изисквания средства. Няма определена процедура, по която ще се извършва финансирането предвид значимия финансов разход при публикуване в посочените бази данни.

Няма обективно основание и необходимост в показателите, отчитащи резултатите свързани с разработването на учебници, учебни помагала, лекции и образователни курсове да бъдат поставени ограничения в броя точки (в подгрупите Б2-Б7). Въведените ограничения, в т.ч. и по отношение на максимално възможен брой точки по отделни показатели не биха стимулирали по-активното участие на научноизследователската общност в международни и национални форуми и конференции.

Сред показателите от група В в Област 3 липсват някои характерни за направленията тук, които в същото са отразени при други научни области. Това поражда **неравнопоставеност** и дава основание да се предложат съответните допълнения. Даването на по-малък брой точки в участието в национални проекти и програми за сметка на международните, демотивира и negliжира значимостта от участие в национални такива от страна на научноизследователската общност. Не е отразено участието в редакционна колегия на научни списания, които не са включени в съответните две бази WoS и Scopus

Считаме, че предложените промени в област 3. Социални, стопански и правни науки, в по отношение на професионално направление 3.4. Социални дейности са завишени до степен, която може да доведе до отлив на млади учени и преподаватели.

Автор: Rossitsa Simeonova (28.05.2022 07:42)

СТАНОВИЩЕ На Българската асоциация за образование по социална работа (БАОСР) по публикуван за общест

Становището се отнася в частта Приложение към чл. 1, ал. 1 и отразява промените в Табл. 2, област III. „Социални, стопански и правни науки“, към които се отнася професионално направление 3.4. Социални дейности.

Представените мнения и предложения по Област 3. Социални, стопански и правни науки, и в частност по ПН 3.4. СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ, систематизират и обобщават насочени към УС на БАОСР позиции на катедри и преподаватели от български университети, обучаващи в ОКС „Бакалавър“, ОКС „Магистър“ и ОНС „Доктор“ в професионалното направление по специалностите Социални дейности, Предприемачество в социалната сфера, Социален мениджмънт и други.

ОБЩИ БЕЛЕЖКИ

С приеманото на ЗРАСРБ през 2010 г. и последвалите стъпки в същата посока бе наложен модел на академично развитие на преподавателите от ВУ, основаващ се на система за наукометрични изисквания и регистрация на хабилитираните преподаватели, изпълнили тези изисквания в НАЦИД. Проектът на ПМС за изменение

и допълнение на ППЗРАСРБ продължава философията на този модел и възможностите му наистина да поддържа качество на академичния състав и едновременно с това да гарантира обективна система за оценяване на академичните постижения и да стимулира преподавателите от различните направления, в т.ч. и Социални дейности.

Едновременно с това поставените изисквания за публикационната активност и цитиранията на научноизследователската общност и повишаване броя на научните публикации в авторитетни научни списания, реферирани или индексирани само и единствено в световните бази данни Web of Science (WoS) или Scopus, както и за посочената единствена за научната област специфична бази данни (ERIH+) не могат да се разглеждат като единствени критерии, които могат да осигурят високо ниво на научните изследвания и висока компетентност на изследователите в България и гаранция за качество на публикациите, международна разпознаваемост и сравнимост на извършваните научни изследвания. Базите данни Scopus и WoS са типични за определени науки, а за други, каквото е професионално направление 3.4. Социални дейности са трудно достъпни или съвсем недостъпни. Едновременно с това в „специфични за съответното професионално направление“ за Област 3. Социални, стопански и правни науки, и в частност по ПН 3.4. СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ се посочва само една база (ERIH+), а това е крайно стеснено и непредставително за спецификата на направленията. Социалните дейности са широкопрофилно интердисциплинарно направление, което взаимодейства с много други научни области. Ограничението на базите данни ще доведе до изключване на публикации, които са тясно свързани със социалната работа и социалните дейности, но са публикувани в различни бази данни поради широкият обхват на социалната сфера.

Автор: Atanas Atanasov (27.05.2022 15:35)

Пълно непознаване на спецификите в областта на икономиката

Част 2

5. По показател А6: Оказва се, че този списък на МОН с "научните" издателства е много важен, но...ЛИПСВА!!! Освен това считам, че участието в научни форуми (конференции, кръгли маси и т.н.) е важна част от научно-изследователската дейност и се надявам, че МОН няма намерение да ги заличи като част от научния живот. От проекта става ясно, че ако ИДЕС (Института на дипломираните експерт-счетоводители) организира конференция и публикува докладите от нея, то за участниците тоша не би имало стойност за научно израстване. А къде, ако не на такива форуми, в присъствието на цялата професионална общност, може да се проведе смислен дебат по същество за проблемите, които са на дневен ред и за които научната общност може да даде рационални предложения??? И в момента съществуват конференции, индексирани в Scopus, които са с меко казано съмнителна репутация, но с високи такси, срещу които публикуват нещо като доклади от 4 страници, което е несериозно, но МОН се опитва явно да го

толерира.

Възниква въпросът: Има ли реален смисъл учените да се включват в конференции, да пишат доклади, които нямат да им донесат никаква полза според критериите за атестация и заемане на академични длъжности?

6. Показател А7: Пореден липсващ много важен елемент в проекта. Посочено е, че за цитиране в Scopus / WoS се присъждат К т., като К е специфичен параметър. Никой обаче не знае какви са неговите стойности, как се определят, в коя година ще бъдат вземани под внимание – в годината на издаване на публикацията, в годината на цитиране или...? И колко е стойността на К за 2021 г., например??????
7. Показател А8: Мисля, че това е подигравка с труда на преподавателите и учените. Излиза, че ако имате 50 цитирания, които не са в Scopus/WoS, всъщност нямат стойност. Извинете...имат стойност цели 0,5 т. И то само ако са в научни публикации в базата ERIH, което е абсолютно непонятно и неприемливо. И какво означава „международна класация на издателствата“? Кои са те, къде може да се види тази класация? Защо се признават цитирания в докторски дисертации, които обаче са защитени само в чужбина. Нима мислите, че в България не се защитават стойностни дисертации? Нима цитиранията в български издания не са важни?
8. Показател Б3: Какво означава ръководство на постдокторант? Това е човек, който вече е защитил докторска дисертация и не е ясно в какво точно ще го ръководи научния му ръководител още.
9. Показател В2 и В3: Не е ясно защо единствените проекти, за които се получават точки са такива с външно финансиране? Счита ли МОН, че всички други научни проекти са безмислени? Какво става с участието в проекти, които са финансирани от самите университети, за които средствата се разпределят също на конкурсен принцип? Не е ясно какво се случва с образователните проекти, които висшите училища изпълняват?
10. Показател В4: Никъде няма дефиниция за „научно-популярна публикация“ и „научно – популярна книга“. Означава ли това, че ако напиша статия в местния вестник на град Търговище и анализирам общинския бюджет за 2021 г. или друг икономически проблем, то това е научно-популярна публикация??? А за книгите?
11. Показател В 10: Защо се приемат и оценяват само рецензии за списания в Scopus/WoS. И дори тук точките са срамно ниски. Понякога една качествена рецензия отнема много време и коства усилия на рецензента.
12. Показател В 13: Какво означава „академичен превод“? Има някакъв опит за дефиниция, но той е по-скоро объркващ.

Заклучение: Проблемите в този проект са в пъти повече от положителните страни. Така предложените критерии трябва да бъдат НЕЗАБАВНО оттеглени. Да се подложат на широко обсъждане и чак тогава да се предлага каквото и да било.

Автор: Atanas Atanasov (27.05.2022 15:34)

Пълно непознаване на спецификите в областта на икономиката

Всяка реформа трябва да бъде добре мотивирана и да има градивен характер. За съжаление предложеният проект не отговаря на тези условия. Никой до сега не е показал резултати от проведено проучване сред научните среди у нас за проблемите, които са констатирани след въвеждането на минималните национални изисквания преди 4 години. Без подобни резултати оставаме с впечатлението, че реформата е мотивирана от личното разбиране на определени хора в МОН, но категорично не е обоснована. Щом толкова се държи на публикации в Scopus и WoS, просто в съществващите критерии може да се обособи отделен задължителен раздел – Публикации в Scopus и WoS със съответните точки и да се посочи минимален брой точки по този раздел.

Проектът не дава отговор и на още един въпрос – какво се случва с научната продукция до тук ако не е в Scopus и WoS? Нима трудът на толкова хора ще бъде обезценен и обидно изхвърлен „извън борда“?

Някои конкретни бележки по таблиците за III. ОБЛАСТ 3. СОЦИАЛНИ, СТОПАНСКИ И ПРАВНИ НАУКИ:

1. Не приемам тезата, че всички трябва да публикуват само в издания, индексирани в Scopus или WoS. Не може да се пренебрегват всички национални професионални издания, тъй като научната дейност е нормално да има своя отзвук в страната и да служи за решаване на конкретни проблеми, които бизнеса има. В света съществуват над 100 бази с научна информация и даването на предимство на точно тези две е необосновано особено в областта на хуманитарните и социалните науки. На практика излиза така, че ако преподавател има 20 публикации в издания, индексирани в EBSCO, те нямат стойност, но една в Scopus е супер ценна.
2. Не е ясно какво се случва с публикациите на преподавателите (учените), които са направени в минали периоди. Нима цялата тази продукция ще отиде в коша като ненаучна и непотребна?????
3. По показател А2: Не е дефинирано кои са т.нар. "научни издателства" и липсва публикуван списък. Недопустимо е да се предлага за публично обсъждане текст, който съдържа неизяснена терминология и не дава възможност на се вземе отношение по същество. От този текст излиза, че ще има и ненаучни издателства (други научни от тип 2) ....но кои ще са те - не е ясно. Излиза, че "научните издателства" ще са приравнени на Scopus и WoS според броя на точките. Мисля, че много по-важно като изискване е монографичният труд да е обсъден задължително в първично звено и да има например три рецензии, от които една да е изготвена от външен за съответната научна организация рецензент. Ако тези условия са изпълнени, няма значение кой ще отпечата буквите върху хартията. Освен това законът не съдържа критерии за това кое издателство е научно, ред и правила за придобиване на такъв статут и т.н.
4. По показател А5: Категорично не приемам в областта на икономиката да се толерира само и единствено базата ERIH + като специфична за тази област извън Scopus и WoS. Според проекта публикациите, които имате и са отразени в ERIH +, Ви носят 10 т. и няма ограничение за техния брой. Какво става с публикациите, индексирани в други световни база, които са типични за икономиката, например като: RePec, EBSCO, CEEOL, ProQuest и др. Според справка в ERIH + едва около 10

% от публикациите в базата са в областите Economics, Business and Management, Tourism, Marketing and Commerce. Това е доказателство, че базата не е специфична за тази област от науката.

Направих справка за **топ 10 списанията в Q1 на SJR** в областта, в която са научните ми интереси **Business, Management and Accounting**. От справката се вижда, че всички тези високо реномирани списания поддържат индексирани в RePEc или EBSCO независимо, че имат индексирани в Scopus, а някои и в WoS. Само едно от тези списания има индексация в ERIH +. Следователно е абсолютно задължително да се добавят още специфични бази като RePEc, EBSCO, CEEOL, ProQuest, DOAJ, eLIBRARY.RU, ROAD и др.

Автор: Димитър Кисляков (27.05.2022 13:45)

Някои бележки на проф. Димитър Кисляков по проекта

По-долу – конспективно някои бележки от гледна точка единствено на Хидротехническото строителство (ХТС). При това не коментирам количествени показатели, споделям само принципни съображения:

- Новата предлагана система от критерии няма нищо общо със спецификата на ПРИЛОЖНА област като Строителството. Лично познавам редица известни на европейската сцена фигури в областта на ХТС (около пенсионна възраст), които по тези критерии трудно биха могли дори да се хабилитират.
- Фаворизирането на т.нар. „квартили“ в тази приложна област е неадекватно. Да, има и такива списания в нашата област, но те са изключение. Колегията (по лични впечатления поне в Европа), която действително решава сериозните проблеми в областта, четете в болшинството си други издания.
- Публикации съществуват в този проект само и единствено в SCOPUS и WoS (!?). Тук вече няма нищо друго, нито публикации в някоя от другите „световни бази данни“ (понастоящем над 145), нито национален списък от индексирани издания!? Такива не присъстват и по никакъв начин в критериите за оценка! Публикувам вече 33 години, предимно на чужди езици. Сега въвеждат тези правила и аз съм никой (ако някое от изданията не попада в SCOPUS и WoS със задна дата). А какво четете националната колегия (ама не само в БАН), която реално е търсена за решаване на конкретни проблеми? Посочените случаи на 50 и 500 автори показват пълната неадекватност на предложението на нашата област Строителство.
- Същото важи и за цитиранията. Съществуват единствено SCOPUS и WoS, нищо друго. Обособени са цитирания в А6, 0,5 т. за цитат тук е откровена подигравка!
- Важния параметър К не е дефиниран.
- За защитил дипломант се дават точки в Б2, това тежи повече от оригинална публикация извън SCOPUS и WoS, която все едно не съществува!? Още едно недоразумение.
- Какво означава публикувано учебно помагало? Трябва ли непременно ISBN?
- Лекционните курсове по програми за академичен обмен зачитат ли се в Б6?

- За научно-популярна (нужна е дефиниция!) публикация във В8 се дават точки, а за оригинална публикация извън SCOPUS и WoS – не!? Поредно недоразумение.
- Изобщо целият раздел В е определено несъстоятелен. А ако финансирането не е точно „индустриално“ (В5)? Откъде тази граница от 20 МРЗ? Ами ако финансирането е външно за организацията (и за страната), но не е точно по Erasmus (В6)? И тук изрично се споменава училищната мрежа (!?), но никъде не присъства експертната (освен екзотичния случай В11), проектантска и консултантска дейност, която е особено важна компонента на нашето инженерно и изследователско творчество!!!

Заклучение: Мога точно да посоча, на какво са подражавали разработилите този проект и каква очевидно е неговата цел, но не му е тук мястото. Той е по същество абсолютно несъстоятелен и унищожителен за направление 5.7. Архитектура, строителство и геодезия, и по-специално за Хидротехническото строителство. Последното има богати традиции у нас, а актуалните проблеми в тази област обективно само ще се задълбочават. Впечатляващата национална школа, след 1989г. вече почти напълно е ликвидирана и очевидно една съществена цел на реформите е, да бъдем окончателно превърнати в удобен пазар на територия с обслужващи аборигени.

С уважение, ДК

Автор: Институт за исторически изследвания БАН (27.05.2022 12:19)

Предложения на Института за исторически изследвания при Българската академия на науките Част 6

Становище и предложения на Института за исторически изследвания при
Българската академия на науките

Част VI

1. По Правилника за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност, осъществявана от висшите училища и научните организации, както и на дейността на Фонд „Научни изследвания“

Академичният състав на Института за исторически изследвания при Българската академия на науките счита, че във връзка с предложените промени в Проекта на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ са необходими и промени в Правилника за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност, осъществявана от висшите училища и научните организации, както и на дейността на Фонд „Научни изследвания“. Такива

промени се налагат поради непосредствената връзка между двата правилника и поради необходимостта от насърчаване на определени дейности, които допринасят за повишаване на качеството на българската наука, за разширяване на нейната разпознаваемост в световното научно пространство, както и за стимулиране участието на български и чуждестранни учени в такива специфични видове дейности. Във връзка с това предлагаме:

В Правилника за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност, осъществявана от висшите училища и научните организации, както и на дейността на Фонд „Научни изследвания“,

- чл. 13, ал. 2, т. 5 да се редактира така:

„5. списък на научните монографии, индексирани в базите данни

Scopus и/или Web of Science; справка за броя верифицирани през оценявания период в Scopus или Web of Science рецензии (на предложени за публикуване научни текстове) от изследователите от актуалния списъчен състав; справка за броя членове на редакционни колегии, регистрирани в Scopus или Web of Science за оценявания период, на изследователите от актуалния списъчен състав.

Одобрени с решение на Научния съвет на Института за исторически изследвания при Българската академия на науките, Протокол N 6/ 23 май 2022 г.

Автор: Институт за исторически изследвания БАН (27.05.2022 12:18)

Предложения на Института за исторически изследвания при Българската академия на науките Част 5

Становище и предложения на Института за исторически изследвания при
Българската академия на науките

Част V

Б. Редакции и допълнения в Таблица 2, Област 2. Хуманитарни науки:

- Показател В 11 да се редактира поради съображенията, посочени за Показател В 10. Предлага се следната редакция:

<p>В 11</p>	<p>Участие в редакционна колегия на списания</p>	<ul style="list-style-type: none"> • За включени в WoS/Scopus: главен редактор - 5 т. на година член на редколегия - 3 т. на година (общо не повече от 30 т.) • За списания, включени в ERIH+, EBSCO, CEEOL, eLIBRARY.RU, ProQuest и/или издавани от издателства, включени в списъка на научните издателства, публикуван от МОН: главен редактор - 3 т. на година член на редколегия - 1 т. на година (общо не повече от 15 т.)
-------------	--	---

- Показател В15 да се редактира така: Издадени чуждоезични преводи на българска класическа или съвременна литература, както и на извори за българската история.

Същевременно трябва да **отпадне** „(само за професионално направление 2.1. Филология)“.

- Показател В16 да се редактира така: Съставителство на речници, справочници и енциклопедии.

Същевременно трябва да **отпадне** „(само за професионално направление 2.1. Филология)“.

- Академичният състав на Института за исторически изследвания препоръчва предлаганите редакции за Показатели В 6, В 7, В 10, В 11 да се извършат за всички области по Таблица 2 в Проекта на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ с посочените по-горе мотиви.

Автор: Институт за исторически изследвания БАН (27.05.2022 12:16)

Предложения на Института за исторически изследвания при Българската академия на науките Част 4

Становище и предложения на Института за исторически изследвания при
Българската академия на науките

Част IV

Б. Редакции и допълнения в Таблица 2, Област 2. Хуманитарни науки:

- За Показател В 3: повишаване на точките за участие в успешно приключил научен или приложен проект с външно финансиране от юридическо лице или по договор със стопанска организация поради необходимостта от стимулиране на този вид дейност. Предложенията са да се запише както следва:

„10 точки за национален

20 точки за международен“.

- В Показател В 4 да се намали броя на точките, предвидени съответно за книга и статия, защото при запазване на предложението вариант при 15 научнопопулярни статии може да се покрият близо 1/3 от минималните изискуеми точки от група В на Таблица 2, Област 2. Предложение за корекция както следва:

Книга – и х 5 т.

Статия – 0, 5 т.

(общо не повече от 15 точки)

- За Показател В 6 и Показател В 7 да отпадне текстът „които не се заплащат“. Заплащането/незаплащането на експертни доклади и становища за международни и български институции не може да бъде критерий за оценка на приложението на научните резултати, каквато е философията на показателите от група В в Таблица 2. Заплащането не би трябвало да бъде дискриминационен критерий.
- За Показател В 6 и Показател В 7 се предлага повишаване на точките както с оглед синхронизиране с оценяването по Показател В 5, така и за насърчаване на подобни дейности, които имат непосредствени ползи за българските и международни институции и за българското общество като цяло.

За показател В 6 се предлага следният текст:

„u×10 т. на документ

u - процентно участие

(не повече от 15 т.)“

За Показател В 7 се предлага следният текст:

„u×6 т. на документ

u - процентно участие

(не повече от 10 т.)“

- Показател В 10 да се редактира, като се завишат точките и се включи и рецензиране на публикации за списания, реферирани от други (освен WoS и Scopus) бази данни по посочените по-горе съображения. По този начин ще се стимулира тази трудоемка и отговорна дейност и ще се допринесе за повишаване на качеството на българската научна продукция. Предлага се следната редакция:

В 10

Рецензии за публикации в списания

- Анонимни рецензии за списания, включени в WoS и Scopus – 2 т. (не повече от 10 точки)
- Анонимни рецензии за списания, включени в ERIH+, EBSCO, CEEOL, eLIBRARY.RU , ProQuest и/или издавани от издателства , включени в списъка на научните издателства , публикуван от МОН – 1 т. (не повече от 5 точки)
- Публикуван и рецензии за списания, включени в WoS и Scopus – 2 т. (не повече от 10 точки)
- Публикуван и рецензии за

списания, включени в ERIH+, EBSCO, CEEOL, eLIBRARY.RU, ProQuest и/или издавани от издателства

Автор: Институт за исторически изследвания БАН (27.05.2022 12:12)

Предложения на Института за исторически изследвания при Българската академия на науките Част 3

Становище и предложения на Института за исторически изследвания при
Българската академия на науките

Част III

Б. Редакции и допълнения в Таблица 2, Област 2. Хуманитарни науки:

- За Показател А 6 – Публикации в рецензирани тематични сборници , които не са отразени в базата данни и които са издадени от издателство, включено в списъка на научните издателства, публикуван от МОН:

Да отпадне ограничението в скоби (не повече от 20 т.). Предвижданите 20 точки се постигат от две публикации и половина по заплануваните 8 т. По този начин кандидатът губи възможност да представи всичките си публикации по този показател. Участието на учени от БАН, работещи в областта на хуманитаристиката в подобни сборници е често задължително предвид изискванията науката да обслужва обществото и различни държавни, общински и обществени институции, които издават подобни сборници.

- В Показател А 8 да се добавят EBSCO, CEEOL, eLIBRARY.RU, ProQuest“ поради вече посочените съображения.

В същия показател да отпадне текстът „или в докторски дисертации, защитени извън страната“, като това се възприеме и за останалите области. Академичният състав на Института за исторически изследвания при Българската академия на науките счита, че не е необходимо и справедливо защитените в България докторски дисертации да се дискриминират спрямо защитените извън страната докторски дисертации при заявената във всички български нормативни документи, касаещи научната и образователната политика цел за покриване на световните критерии в това направление.

- За Показател Б 1 за ръководство на успешно защитил докторант да се присъждат 50 точки/п, където п е броят на ръководителите. Предложението за промяна до 100 точки би довело до ликвидиране на необходимостта академичният състав в България да развива максимално разнообразни дейности, отразени в група Б.

За същия показател да отпадне изискването за „минимум един защитил докторант за заемане на академичната длъжност „професор“, тъй като и в сега действащата нормативна уредба, и в предлагания Проект за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ са предвидени и други дейности, които допринасят за възпроизводството на академичния състав. Тук трябва да се има предвид и обстоятелството, че учените от академичните институти имат много по-ограничени възможности да бъдат научни ръководители на докторанти отколкото преподавателите във висшите училища.

- Разяснение изисква показател Б 7 : Водене на образователни курсове, семинари, практически обучения извън учебния план.

В този показател да се включат специализираните курсове, водени в Центъра за обучение на докторанти в БАН.

Автор: Институт за исторически изследвания БАН (27.05.2022 12:10)

Предложения на Института за исторически изследвания при Българската академия на науките Част 2

Становище и предложения на Института за исторически изследвания при
Българската академия на науките

Част II

Б. Редакции и допълнения в Таблица 2, Област 2. Хуманитарни науки:

- В Показател А1 предлагаме завишаване на точките за публикации в списания категории Q3, Q4 и за други публикации, отразени в базите данни WoS и/или Scopus, както и промяна на точките за публикации в списания категория Q2 с цел уравнивяване на тежестта на всички групи по този показател и синхронизиране с оценяването на публикациите по Показател А 5. Мотивите за това предложение са, че в областта на хуманитарните науки не само в България, но и в света болшинството от научните издания не достигат в горните 10%, както и в категории Q1 и Q2 поради спецификите при тези науки а именно - предимно националните, регионални и локални обекти на научните изследвания и съответните потребности от и значения на тези изследвания. Съотношението 2:1 в полза на точкуването на публикации в горните 10% и в категории Q1 и Q2 гарантира отчетливо високо оценяване на върховите научни постижения и в областта на хуманитарните науки. Предлаганите промени са както следва:

За публ. в горните 10 % – 60 т.

За публ. в списания кат. Q1 – 50 т.

За публ. в списания кат. Q2 – 40 т.

За публ. в списания кат. Q3 – 30 т.

За публ. в списания кат. Q4 – 25 т.

За други публикации, отразени в

базите данни WoS и/или Scopus – 15 т.

- За Показатели А 2, А 6, А 8, В 17 – трябва като неразделна част от Правилника за приложение на ЗРАСРБ да се включи предлаганият „списък на научните издателства, публикуван от МОН“, както и критериите, по които той се изготвя, включително правила за негова актуализация. Това се налага поради необходимостта от своевременно прилагане на промените в този Правилник при провеждането на процедури за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности и с оглед осигуряване на прозрачност и коректност при определяне на правилата за изготвянето на посочения списък.
- В предлагания „списък на научните издателства, публикуван от МОН“ трябва да се включат издателствата на институтите на Българската академия на науките, които покриват академичните критерии за издаване на научна литература като изисквания за научно рецензиране и редактиране. В този списък трябва да се включат и Известията на музеите в страната при покриване на единните академични критерии (оценени положително с минимум две рецензии от хабилитирани лица и с одобрение на Научен/Факултетен съвет).

В България съществуват и други издателства, извън тези на висшите училища и на институтите на Българската академия на науките, които също биха могли да се включат в посочения „списък на научните издателства, публикуван от МОН“ при покриване на единните академични изисквания критерии (оценени положително с минимум две рецензии от хабилитирани лица и с одобрение на Научен/Факултетен съвет).

- Показател А 2, Тип 2 да се редактира така: монографии публикувани в друго научно издателство с минимум две рецензии от хабилитирани лица и с одобрение на Научен/Факултетен съвет – 100 точки.

Завишаването на точкуването се мотивира от спецификите на хуманитарните науки, в които написването на монография изисква дългогодишни проучвания, а задължителното одобрение от колективен академичен орган като Научен или Факултетен съвет гарантира качеството на подобни монографии и изключва възможността издания, които имат по-скоро научно-популярен характер да бъдат приравнявани на научни монографии.

- За Показател А 5 се предлага следната редакция:

„Научни публикации, отразени в специфични за научната област бази данни (ERIH+, EBSCO, CEEOL, eLIBRARY.RU, ProQuest).“

Предложените за добавяне бази данни (освен ERIH+) се съдържат в Проекта на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Правилника за приложение на ЗРАСПБ, Показател А 5 за ОБЛАСТ 1. ПЕДАГОГИЧЕСКИ НАУКИ.

В предложените за добавяне в Показател А 5, Област 2. Хуманитарни науки световни бази данни също се реферира по утвърдени академични показатели българската научна продукция и се отразяват цитиранията за българските научни публикации, с което се оценява и нивото на българската научна продукция, и нейната разпознаваемост.

Автор: Институт за исторически изследвания БАН (27.05.2022 12:04)

Предложения на Института за исторически изследвания при Българската академия на науките Част 1

Становище и предложения на Института за исторически изследвания при
Българската академия на науките

Част I

Относно:

1. Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на **Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България**
2. Правилника за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност, осъществявана от висшите училища и научните организации, както и на дейността на Фонд „Научни изследвания“

Учените от Института за исторически изследвания при Българската академия на науките се присъединяват към инициативата за внасяне на изменения и допълнения в Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България. Разработеният Проект на Постановление на Министерския съвет по тази инициатива отговаря в значителна степен на проявилата се в периода от 2018 г. насетне необходимост от разнообразяване и разширяване на оценяваните дейности, извършвани от членовете на българската академична общност, както и от съобразяване със спецификите на отделните научни области и/или професионални направления.

Същевременно някои от измененията и допълненията в Проекта не отговарят на посочената необходимост от съобразяване и поддържане на разнообразието от дейности, извършвани от академичния състав в Република България и не отговарят на заявените в редица национални документи стратегически цели за развитие на научните дейности в България, включително на Специфична цел 10 от Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017-2030 г. за значително интензифициране на връзките на науката с образованието, бизнеса, държавните органи и обществото като цяло. В тази насока академичният състав на Института за исторически изследвания при Българската академия на науките традиционно работи в тясно сътрудничество с висшите училища в България, с музеите в страната, с различни национални, регионални и общински институции и обществени организации, които са ангажирани с дейности по проучване, опазване и популяризиране на българското културно-историческо наследство. Изхождайки от разбирането за необходимост от поддържане на високо ниво на научните изследвания и за обслужване на интересите на българското общество, академичният състав на Института за исторически изследвания при Българската академия на науките прави следните предложения:

1. **По Проекта на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България:**

А. Запазване на словосъчетанията „научни области“ и „научни специалности“. Те са по-точни, пълни и съответстват както на по-висшия нормативен акт, а именно на Закона за развитието на академичния състав в Република България, така и на Правилника за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност, осъществявана от висшите училища и научните организации, както и на дейността на Фонд „Научни изследвания“, които регулират правната уредба по отношение на висшите училища и на научните институти в България.

Поради това предлагаме:

- Редакция в Проекта на Постановление на Министерския съвет: „В чл. 1а, ал. 3 се изменя:

„(3) Допълнителните изисквания по ал. 2 може да включват създаване на един или няколко допълнителни показатели в група „В“ от таблица 2 от приложението и/или повишаване на минималните изисквани точки по групи показатели, определени в таблица 1 за научните области и/или професионални направления от приложението.“

- Да не се правят изменения в чл. 4, ал. 3; в чл. 13б, ал. 1, т. 2 и в чл. 46, ал. 2.
- По отношение на Таблица 1 от Приложението към чл. 1а, ал. 1 да се запази съществуващият в Правилника за приложение на ЗРАСРБ текст, а именно: „Таблица 1. Минимални национални изисквания към научната, преподавателската и/или художественотворческата или спортната дейност на кандидатите за придобиване на научна степен и за заемане на академичните длъжности "главен асистент", "доцент" и "професор" по научни области и/или професионални направления“.

Автор: А А (23.05.2022 19:49)

Препоръки и предложения

Във връзка с предложените промени в ППЗРАС и по-конкретно в таблица 2 от "Брой точки по показатели по области на висше образование и съответните професионални направления" за "III. ОБЛАСТ 3. СОЦИАЛНИ, СТОПАНСКИ И ПРАВНИ НАУКИ" предлагам следните предложения за промени:

1) По отношение на показател А5 и А8 е фиксирана една единствена специфична за научната област база данни, а именно ERIH+. Няма как ERIH+ да се тълкува като единствена специфична база данни в областта на социалните науки. EBSCO има цяла база данни в областта на бизнеса и икономиката. CEOOL е една от най-големите бази данни с публикации в областта на хуманитарните и социалните науки. RePEC (в т.ч. IDEAS, EconPapers) е база данни, специфична именно за икономическата област, както и за социалните науки като цяло. Тези три бази данни задължително трябва да намерят приложение в цитираните по-горе показатели. Препоръчително е да се помисли още за добавяне на BASE (това е база данни, която е десетки пъти по-голяма от предложената ERIH+), както и eLibraryRU (желателно е да се разшири кръгът от

бенефициенти на изследванията, не само на запад, но и на изток).

2) Препоръчвам да се запази досегашното точкуване по отношение на публикациите, т.е. да се търси баланс между досегашната практика и новопредложените идеи. Това би означавало, че публикациите, попадащи в базите данни по показател A1 да се доближават като точкуване до досегашните 30 т., както и да се прави диференциация между публикации в WoS & Scopus и публикации в другите бази данни (както по отношение на показателите A5, така и по отношение на A6). Ето защо, предлагам да се промени точкуването по показател A1, както следва: 1) за публикации в горните 10 % - 70 %, за публикации в Q1 - 55 т., Q2 - 45 т., Q3 - 35 т., Q4 - 25 т., а за другите публикации, отразени в WoS & Scopus - 20 т.

3) Препоръчвам също така публикациите по A5 да се точкуват с 12 или 15 т., а тези по A6 - с 10 т. В допълнение - при еднолично авторство, сегашният запис сочи, че по A6 една публикация носи на своя автор 8 т., а допустимият максимум е 20 т.. Редно е или да се промени точкуването на публикациите по A6 на 10 т., или да се увеличи максимумът на 24 т. В противен случай, ако един автор има 3 публикации, две от се признават напълно, а третата - наполовина.

4) Не е ясно как се формира параметър K по показател A7. Не е представена методиката, нито основата, според която ще се определя този показател. Не е ясно колко мобилна ще е основата на този показател, както и колко често се допуска да се променя стойността му. Това предполага неяснота сред изследователите, което считам за недобра практика.

5) препоръчвам да се обяснят по-подробно описаните дейности по показател B7 в частта със забележките по-долу

6) Не е ясно къде ще могат да се причислят публикации в списания и сборници, индексирани в бази данни извън тези по показател A1 и A5. Тези публикации не могат да се отчетат и по A6, тъй като там се визира липсата на отразяването им в бази данни (не е ясно кои точно бази данни - тези по A1 и A5, или всякакви бази данни), и второ, при сегашния запис в A6 се подразбира, че публикациите трябва да са в издателства, включени в списъка, който МОН ще публикува. А какво се случва с публикации в чуждестранни списания и сборници, които не са в базите по A1 и A5? Препоръчвам да се прецизира записа по A6, ако тези публикациите би следвало да се отчетат там.

Автор: Маруся Бъчварова (19.05.2022 00:28)

относно публикациите

При по-възрастните учени често се наблюдават статии, които са излезнали преди 20 или 30 години, да се представят отново, но с по-млади автори (обикновено докторанти на ръководителя) или с друг колектив и то в т.нар. индексирани издания в Scopus и Wos. Понеже качеството им е ниско, това не се забелязва. Пренаписват се отново стари неща, но с нов авторски колектив. Има ли механизъм с който това може да бъде контролирано?

Много често наблюдавано явление е през последните години.

Решението е, да има минимални изисквания за качество. Като например, определен брой статии в конкурсите да са минали реер-review процес, т.е да са резензирани от специалисти в областта, а не от учени в сродни области.

Автор: Poli J (17.05.2022 15:16)

Дано да е за добро!

Здравейте, Уважаеми Колеги!

Благодаря за възможността да коментираме проекта!

1. От опита си като редактор и автор, публикувал в научни списания в областта на математиката мога да твърдя, че има много голяма разлика между качеството на работите, публикувани в Q4 и тези в Scopus. Обикновено в Scopus се публикуват статии от всички доклади от някои конференции, докато в Q4 има голям процент на неприети доклади, така че според мен тук трябва да има разлика в точките.
2. Има университети, където преподавателите нямат подходящи студенти за докторанти в областта на евентуалната професура. Това прави много по-трудно намирането на докторант. Трябва ли те да се лишат изобщо от възможност за професура? Не е ли по-добре да се даде възможност на заместване на това изискване с документирана, например с граждански договор за работа с докторанти дейност, като се сложат точки за брой на докторантите или за часове работа с тях? Например, може тези изисквания да са както към изискванията към ръководител на докторант. Може тук да се даде възможност на лицето да замени този показател с придобиване на научна степен "доктор на науките" защото точно това са част от лицата, които имат потенциал да бъдат професори. Аналогично както при назначаването на длъжност "главен асистент" лицата, придобили научна степен "доктор" не правят нищо повече от това да си подадат документите.
3. Всички академични издателства, според мен, е добре да се добават към научните издателства в критерий А3 за да не се обезцени в някакъв момент огромен труд, положен за написването на качествени монографии и то без предупреждение към авторите.
4. Според мен, не е редно липсата на норматив да се отчита при атестиране, защото атестирането е оценка за качеството на работа на преподавателя, а липсата на норматив е резултат от политиката на университета. Липсата на норматив е повод за съкращаване на щата, а не за уронване на имиджа на преподавателя.
5. В Б4 не е дефинирано естеството на работа с медицинските специалисти. Съавторство в статии достатъчно ли е?

6. В А7, при цитиранията в други трудове, според мен трябва да се сложи горна граница както има такава при цитиранията в WoS и Scopus.

7. Б8 дава възможност за натрупване на точки от преподаватели (дори студенти) във всякакви частни училища и школи, дори такива, които никой не контролира. Т.е. трябва да се додефинират изискванията към институциите, където се водят курсовете.

Надявам се приемането на това постановление да направи правилата по-обективни.

Автор: Иван Иванов (17.05.2022 10:10)

Промени, ама предпоследни.

Исклучително честите промени в правилника и националните изисквания действат по-скоро демотивиращо. Няма предвидима и сигурна среда в това отношение. От къде надучните работници могат да бъдат сигурни, че следващо правителство няма да въведе промени отново?

Научната продукция със стара дата ще бъде ли зачитана?

За да бъде полезна научната продукция на обществото е необходимо тя да бъде достъпна и на български език. Няма защо да се лъжем - практиката (която и да е) рядко ще прочете нещо на чужд език, камо ли да плати за него.

Цените за прочит на 1 публикация са впечатляващи, при положение че един учен/екип трябва да прочете доста, за да подготви публикация.

Наблюдава се изкуствено прилагане на критерии, които са неприсъщи на някои научни направления/специалности.

Какво ще се случи с Националния референтен списък на НАЦИД?

Защо списания в Q4 (или в Emerging Sources Citation Index) се приравняват ?

????????? ? ????? ?????????? ?????????? ?? ?????????? ??, ?? ?? ??? ?????? ??? Q3 ? ????? ?????? ? ????? ??????, ?? ?? ?? ?????????? ?????????????? ?? ?????????????? ?? ?????????? ?? ?????????????? "??-????", ??? ??? ?? ? ?????? ??????????

??? ?? ?????? ?????????? ?? ?????????? ?? ?????????? ??????????, ??? ???? ? ?????????????? 1. ?????????? ? ?????????? ?????? ?????????? ?????????????????? ?????????/??? ??-????? ?? ??????????, ?????? ?????????? ?????? ??? ??????????

????????????? ? ?????????? ?? ?????????? ?????????? ?? ?????????????????? ?????????? ? ?????????????????????? ?? ?????????????????? ??????, ?? ?? ?? ?? ?????? ?? ??? ?????, ?????? ?? ?? ?????????? ?????????????? ?????????? ??????????????, ?????????????????? ? ?????????????????? ? ?????????????????? ?? ??????. ??? ???? ?????? ?? ?????????? ?? ?????????? ? ?????????? ?? ?????????????????? ?? ??????????, ?? ? ??-????? ?????????? ?? ?????????????? ?? ?????????? ?? ?????????????? (????????? ??? ??? ? ?????????????????? ?? ?????? ??????, ?????????? ??????????????).

Автор: Elena Koleva (17.05.2022 07:56)

Област 5: Технически науки - показатели Група В

Коментарът тук е направен на база сравнителен анализ на области 1-5.

Предложението е да се стъпи на единни показатели (единни базови показатели) за всички области.

Показатели група В (приложение на научните резултати)

Преместването на цитиранията в група А, прави смесване на научната дейност с ефектите от нея – каквито са цитиранията, приложенията, изпълнението на научно-приложни проекти, патентите и полезните модели. Научните проекти освен научно приложни могат да имат и фундаментален характер – което ги поставя в категория НАУЧНА ДЕЙНОСТ! Такъв показател в Група А липсва.

Предложението е да се запази разделянето на ефекта от научната дейност, както е в настоящия закон – ЗРАСРБ. Т. е. цитиранията да се върнат в Група В

1. Да се добави в Област 5 показател: **"Участие в успешно приключил научен или приложен проект с външно финансиране от юридическо лице или по договор със стопанска организация"**, показателя липсва само в област 5, а присъства в области 1-4

2. Може да се добави в Област 5 показател: **„Образователни курсове за квалификация на учители, организирани от МОН/ВУ/НО*** или по покана на училище/детска градина/друга образователна институция“ образователните курсове могат да бъдат и в други направления не само в педагогически науки – например компютърни курсове за учители и др.

3. Да се добави в Област 5 показател **"Експертни доклади по писмена заявка от международни институции и органи (ЕС, ЮНЕСКО и др.), които не се заплащат"**, както е например в области 2 и 3.

4. Да се добави в Област 5 показател: **"Редактор на серия/поредица, отразена в WoS & Scopus, или публикувана от академични издателства, включени в списъка на научните издателства, публикуван от МОН"**, както това е направено за други области – например, 2 и 3 – редно е да го има във всички области.

5. Да се добави в Област 5 показател: **"Съставителство или редакторство на издания, отразени в WoS & Scopus, или публикувани от академични издателства, включени в списъка на научните издателства, публикуван от МОН"** , както е направено за Области 1-3.

6. Да се добави в Област 5 показател **"Участие в редколегии на списания, включени в WoS/Scopus"** – показателя изключва всички останали редколегии – включително на български научни списания или такива в чужбина, които не се индексира в тези две бази данни.

7. Да се добави в Област 5 показател **"Участие в редколегии на списания, включени в WoS/Scopus или публикувани от академични издателства, включени в списъка на научните издателства, публикуван от МОН"** , както е в

области от 1-4.

8. Може да се добави и показател: **„Публични лекции, медийни изяви и създаване на медийни продукти от учения в качеството му на експерт в дадена научна област“**, както е например в области 2 и 3.

9. **„Създадени и внедрени в практиката научно-приложни модели, документираны чрез договор с възложител и техническа документация или регистрация в патентно ведомство“** (област 3) да се използва вместо показателя в област 5:

„Регистриран полезен модел/създаден промишлен образец в страната“ (област 4 и област 5)

10. Регистрацията на международни патенти е специфицирана - WIPO, EPO, USPO, CNPO

Няма вариант за патент в чужбина – той може да е национален, но да е в чужбина – такъв патент няма как да бъде отчетен!!!

Да се добави показател в Област 5 – **“Регистриран патент в чужбина”** – за национални чуждестранни патенти.

Автор: Elena Koleva (17.05.2022 07:54)

Област 5: Технически науки - Показатели Група А

Коментарът тук е направен на база сравнителен анализ на области 1-5.

Предложението е да се стъпи на единни показатели (единни базови показатели) за всички области.

Показатели група А (научна дейност - резултати и отзвук)

1. За показателя в област 5: „Научни публикации, които са включени в базите данни WoS и/или Scopus“ - Точки да се присъждат отделно и за публикации в **списания с Q4**, както е при други области.

2. В област 5 да се добави показател: **„Научни трудове, отразени в специфични за научната област бази данни“**

За базите данни 1 – да се дефинират бази данни за всички области, като се направи общ списък

За базите данни 2 – да се дефинират бази данни за област 5: EBSCO, CEEOL, Discover, GoogleScholar, Index Copernicus, DOAJ, ERIH+, eLIBRARY.RU, ROAD, RSCI.....

3. Да се добави показател: **„Публикации в рецензирани тематични сборници, които не са отразени в базите данни и които са издадени от издателство, включено в списъка на научните издателства, публикуван от МОН“** –(този показател присъства в области 1, 2 и 3)

4. Цитиранията са един обективен показател за видимостта на научната работа – не би следвало да се ограничава оценяването на този показател по формален начин.

В област 5, Цитиранията, които носят точки са само в WoS и/или Scopus или в докторски дисертации, защитени извън страната!!!

Да се добави показател „**Цитирания в научни трудове от специфични бази данни или в докторски дисертации, защитени извън страната**“ – не е необходимо да се дефинират и за цитиранията бази данни – проверката на цитиранията ще бъде трудоемка, особено при атестация на академичния състав.

5. Да се добави и показател „**Цитирания в научни трудове в рецензирани тематични сборници, които не са отразени в базите данни и които са издадени от издателство, включено в списъка на научните издателства, публикуван от МОН**“

Автор: Маруся Бъчварова (16.05.2022 23:27)

относно публикации, индексирани в Scopus и Wos

Относно индексирането на публикациите в Scopus и Wos, прилагам следния цитат:

Predatory Open Access Journals are Indexed in Reputable Databases, such as PubMed, PubMed Central, MEDLINE, SCOPUS, and Web of Science; thus, the serious question has been raised regarding how we should address this problematic phenomenon. We recommended 28 suggested characteristics of predatory journals for readers to take into consideration. [Nguyen Minh Duc et al., Predatory Open Access Journals are Indexed in Reputable Databases: a Revisiting Issue or an Unsolved Problem, Med Arch. 2020 Aug; 74(4): 318-322.]

Индексиране не значи peer-review.

В цял свят качеството научната работа се определя от процес на peer-review, а не с индексиране в база данни, пък било то Scopus или Wos.

Не е толкова трудно да се плати, за да се индексира едно издание в тези платформи.

Така че трябва да се помисли в тази посока. Как да се стимулира публикуването в peer-review издания, а не в индексирани такива. И да се насърчава това.

Автор: elena antonova (16.05.2022 20:55)

ОБЛАСТ 3. СОЦИАЛНИ, СТОПАНСКИ И ПРАВНИ НАУКИ

A1 (Научни публикации в Scopus и Wos): Преди 4 години бяха въведени изискванията за публикации, индексирани в Scopus и Wos, през което време университетските

преподаватели постепенно се пренастроиха, че трябва да се насочат именно към такива, вместо към далеч по-достъпните и бързо публикуващи издания, индексирани в останалите популярни търсачки. Това беше стъпка в правилната посока - да се насърчат такива публикации и да се получават двойно повече точки за тях, защото въпросното индексирание предполага поне някакви базови изисвания за качество. С настоящия проект вие по същество приравнявате публикацията в издание, индексирано в Scopus и Wos, което е извън Q4 с публикация в друго електронно издание (за първите точки са 10, а за вторите 8), с което ще сринете мотивацията на университетските преподаватели да се целят в Scopus и Wos, след като с много по-малко усилия ще получат почти същите точки. В БАН от години работите с класификацията на изданията по квартали, но трябва да разберете, че университетските преподаватели едва сега започват да се адаптират и пренасочват към публикуване в Scopus и Wos и новите изисквания тотално ще компрометират този иначе важен и полезен процес и ще ги тласнат отново към треторазредни издания за трупане на точки. Според мен, публикация в Scopus и Wos трябва да носи 15 точки и останалите категории да се напснат спрямо това.

Също така, добре знаете, че в момента почти всички списания от по-горните квартали преминават към платен режим на публикуване (open access) и таксите са непосилни за повечето университети, които макар и да възстановяват някаква част, тя е недостатъчна да покрие дори половината от таксата. От къде точно смятате, че можем да си набавим тези хиляди левове за публикации в престижни издания?

A5 (Бази данни): Защо тук е посочена само [ERIH+](#)? В областта на икономиката, голяма част от публикациите са в останалите бази данни като Proquest, EBSCO, CEEoL и сега се оказва, че те нямат никаква стойност? Не можете да отменят изискване, което е въведено едва преди няколко години и със задна дата да занулите труда на толкова хора. Въвеждането на по-високи критерии не може да минава през отменянето със задна дата и заличаването на тези, по които всички колеги сме се подготвяли в последните години.

A6 (Публикации в тематични сборници): Къде е този списък на МОН? Какво става с докладите от конференции в България? Участието в конференции е важна част от научно-изследователската дейност и се надявам, че нямате намерение да заличите и тях, защото чудесно знаете колко струва едно участие в престижна конференция в чужбина и че повечето колеги не могат да си го позволят, дори да имат стойностна научна продукция, която да представят.

A7 (цитирания в Scopus и Wos): Къде можем да научим повече за този митичен параметър K? И защо поставяте на обществено обсъждане нещо, за което не сте представили цялата необходима информация?

B3: (Участие в успешно завършил проект с външно финансиране): Първо, защо единствените проекти, за които се получават точки са такива с външно финансиране? Какво става с участието в проекти, които са финансирани от самите университети, за които средствата се разпределят също на конкурсен принцип и след това се защитават и представят пред многобройни комисии и съвети? Участията в тези проекти са едно от най-смислените и стимулиращи неща за научно-

Направление 8. ...

В момента пиша учебник за ВУЗ в направление (област) 8. ... и виждам, че в Б.4. само за учебно помагало се натрупват точки, а във В.17. - за учебник иил учебно помагало за училищната мрежа ...

Автор: Пламен Иванов (12.05.2022 08:41)

Науки за Земята

Подкрепям горния коментар (Tech). Добре е показателите от групи А, Б, В да бъдат уеднаквени за всички области и професионални направления.

Списъкът с базите данни може да бъде разширен. Така както е в направление 4.4 Науки за Земята е почти неизползваем.

В ПН 4.4. Науки за Земята също липсва „Публикации в рецензирани тематични сборници, които не са отразени в базите данни ...“. В досегашния правилник имаше такъв показател и това значи, че публикациите от последните години (дори да не са много) няма да бъдат включени. Това е промяна със стара дата и не е коректно към учените.

Автор: Академик Академиков (12.05.2022 00:32)

ЕДИННИ ДЪРЖАВНИ ИЗИСКВАНИЯ

В документ дефиниращ ЕДИННИ и равнопоставени национални изисквания е от първостепенно значение **показателите от групи А, Б, В да бъдат уеднаквени за всички области и професионални направления, както и текстовете по съответните показатели - например от А1 до А8; от Б1 до Б9; от В1 до В19.**
Забележка: Посочената номерация е примерна.

Също така текстовете по показатели и точкуването е необходимо да бъдат уеднаквени, за **да се създадат по-добри условия за обективност и безпристрастност при оценяването, както и до равнопоставеност на кандидатите при провеждане на процедурите във висшите училища и научните организации“.**

Автор: Академик Академиков (12.05.2022 00:26)

За област 5.- Технически науки

Само за област 5. Технически науки /от всички девет научни области/ напълно необяснимо и дискриминативно липсват:

- показател А5 - Научни трудове, отразени в специфични за научната област бази данни

- показател **A6** - Публикации в рецензирани тематични сборници, които не са отразени в базите данни

- показател **A8** - Цитирания в научни публикации от специфичните бази данни, както и в различни издателства.

Предлагаме в таблица.1. за минималните изисквания да се включат:

За ОБЛАСТ 5. ТЕХНИЧЕСКИ НАУКИ

1/ да се въведе показател - **A5** - Научни трудове, отразени в специфични за научната област бази данни (EBSCO, CEEOL, Discover, GoogleScholar, Index Copernicus, DOAJ, ERIH+, eLIBRARY.RU).

2/ да се въведе показател - **A6** - публикации в рецензирани тематични сборници, които не са отразени в базите данни.

3/ да се въведе показател - **A8** - Цитирания в монографии, защитени дисертационни трудове и научни трудове от специфичните бази данни, цитирания в рецензирани тематични сборници от референтния списък на НАЦИД.

Автор: Вълчо Атанасов (11.05.2022 19:05)

Уточняване на разпоредба

Предлагам в чл. 57, ал. 3 думите „научните специалности“ се заменят с „професионалните направления“.

Промяната е аналогична на предложената от Вас промяна в чл. 46, ал. 2.

Автор: Вълчо Атанасов (11.05.2022 19:02)

Уточняване на разпоредба

Предлагам в чл. 57, ал. 3 думите „научните специалности“ да се заменят с „професионалните направления“.

Промяната е аналогична на предложената промяна в чл. 46, ал. 2.

Автор: Elena Koleva (11.05.2022 14:11)

Унифициране

Бих искала да обърна внимание на това, че проектът за атестиране на академичния състав се обвързва с различни критерии и показатели в зависимост от различните научни области, така дискриминационното оценяване на точките в различните

области ще се пренесе и при атестирането на преподавателите, тъй като в един ВУЗ е нормално да има хора от най-различни области. Това ще постави преподавателите в неравностойно положение спрямо техни колеги в рамката и на атестациите, освен при академичното им израстване.

Предложението е просто - УНИФИЦИРАНЕ - критериите и показателите да се обобщят за всички области в трите групи, като се отчитат едновременно спецификите на всички научни области чрез съответните критерии. Разликите могат да са в броя на точките, необходими за различните области. Обобщаването на всички Критерии за всички групи в едно не е проблем, защото точките по отделните критерии в различните групи за различните области ще могат да се събират от показатели, които са присъщи за съответната област.

Разликите в точките за различните области могат да се дефинират и чрез коефициенти К за всяка област (които липсват в представения законопроект).

Автор: Гургана Маринова (10.05.2022 15:13)

3.6. Право

Бих искал да обърна внимание на един пропуск при уреждане на показателите от група В в проф. направление 3.6. Право. Прави впечатление, че липсва показателят "Участие в успешно приключил научен или иновационен проект с външно за организацията финансиране от юридическо лице или по договор със стопанска организация". Напълно правилно този типичен за група В показател е предвиден за останалите социални науки (както и за почти всички други) и не виждам никакво основание той да липсва при правните. В областта на правото също се реализират национални и международни проекти и участието в тях следва да се отчита и насърчава.

Автор: Теодора Иванова (09.05.2022 18:28)

Коментари и препоръки

Здравейте!

Поздравявам Министерството за решението да промени изискванията и искам да обърна внимание на няколко пропуска:

1. Коефициентите К и списъците със издателства не са известни по време на обсъждането, което пречи да се прецени реално измерението на промените. Особено второто определя дали монографии и глави от книги ще бъдат зачетени за съответния учен в зависимост от професионалното направление. Издателството като референция за "научност" не гарантира качество, тъй като отпечатването често е функция на заложен бюджет по проекти и други несвързани с научния процес

фактори. Би било по-правилно да се отчита наличието на научни рецензенти, обвързаност с изпълнени научни проекти или др.

2. Във връзка с горното, даването на точки за статии отразени в специализирани бази данни не отчита интердисциплинарни публикации, което би следвало да се насърчава от МОН. Пр. публикация в списание в ERIH+ не носи нищо на автор в направления 4.

3. Липсват нарочни точки за публикуване в български реферирани/индексирани научни списания - това би стимулирало публикуването в качествени български издания, което би следвало да е сред целите на МОН.

4. Не са предвидени точки за спечелени индивидуални проекти и стипендии, дейности които стимулират развитието на младите учени.

Надявам се да съм била полезна.

Поздрави,

гл. асист. д-р Теодора Иванова

Автор: Пламен Иванов (08.05.2022 18:57)

Някои въпроси и коментари

Не може през няколко години да се сменя Правилникът и да има Нови минимални национални изисквания към учените! Не казвам, че не трябва да се правят промени, но можеше да се промени само броят на точките при някои показатели или да се допълват показателите. Ясно е, че винаги ще има недоволни от начина на изчисляване или от брой точки за даден показател. Съвсем друго е ученият да знае предварително какви са изискванията към него, а не да очаква нова промяна след няколко години. Какво става с колегите които вече няколко години си смятат точките за един бъдещ конкурс?

Какво става в НАЦИД с вече вписаните като национални доценти и професори?

При нас (ПН 4.4. Науки за Земята – крайно време е Земя да се изписва с главна буква) нещата стават съвсем различни. Променен е коренно начинът на изчисляване и таблиците с показателите. Въвеждат се Q-тата и не се дели на брой автори когато са под 50 ??? За мен 50 съавтора е просто смешно. Рядко имаме повече от 7-8 съавтора на публикация. По този начин учените се принуждават да „гонят точки“ като добавят съавтори. Обезсмисля се и понятието „самостоятелен автор“ което се отбелязваше при рецензиране.

Не разбирам защо в някои Научни области има Q4, а в други не.

Защо само WoS или Scopus се приемат? При Науките за Земята повечето от изследванията са регионални и имат смисъл най-вече за България. Напомням, че Q-тата отразяват рейтинга на списанието, а не качеството на научното изследване. Излиза, че има смисъл да платим 2000 евро и да публикуваме в списание с Q1 в

чужбина, отколкото няколко публикации в наше списание. По този начин ще се унищожат български научни списания с повече от 80-годишна история.

Накрая, струва ми се, че нещата се изместват все повече от Научна специалност към Професионално направление или даже към Научна област (?). В рамките на едно Професионално направление имаме различни специалности и колкото хабилитираните лица да разбират от всичко в Направлението, все пак те са специалисти по определена специалност. Може би преди беше по добре като имаше шифър на специалностите.

Автор: Елисавета Новакова (08.05.2022 16:18)

Общественополезна научна дейност или хоби

Благодарение на онлайн конференциите по време на пандемията успяхме да се докоснем до работата на научните работници. Наслушахме се И на втели-некипели, на прибързани изводи поради липсата на елементарни житейски познания и опит (за съжаление на много учени им липсат такива И поради тясната специализация и начин на работа), на окастрени проблеми, напаснати към отъпканата научна пътека, до ... свободни фантазии, финансирани като научен труд, но звучащи като псевдонаучен труд на хоби-учени.

Моля първо да разграничите научните теми с общественополезна научна стойност от тясно специализираните теми. Това не трябва да означава да се пренебрегват личните интереси и научни търсения на учените, но да се очаква полагане И на минимум работа в сфери с обществена значимост и или конкретното дефиниране на обществената значимост от научния труд. А що се отнася до хоби-учените?! Мерките се напасват спрямо процента на разпространение в дадената сфера...

Автор: Елисавета Новакова (08.05.2022 15:54)

Да събираме точки...

В събирането на точкиТЕ може да вземеТЕ предвид И

- участието в конференция като слушател, плус допълнителни точки за активно участие в дискусии

-- участие в работна група към конференция, фестивал (например изготвяне на общ научен документ по конкретна тема с различни гледни точки или участие във фестивален оркестър и работа с външни/непознати хора)

- участие в жури и в уъркшоп към конкурс (например по време на конкурса оценителите правят научен доклад и показно пред и с учителите на участниците в конкурса)

- участие в жури на конкурс и като докладчик - след дефинирането на кръга от

участниците може да се проследи развитието на учениците и учителите във времето, както и да се разкрие потенциала за развитие в дадената сфера, Допълнителните точки се дават, ако се докладва към съответното министерство разпознатите тенденции и възможни сценарии за развитие в дадената сфера въдеще за да се вземат при нужда превантивни мерки (например в сферата на изкуствата, преводачеството итн)

- обществени представяния и обсъждания в онлайн среда с цел достъп до научна дейност до повече заинтересовани (точки според общ брой участници слушатели, в зависимост колко от тях са външни и или вътрешни хора)

- и други подобни

Автор: Елисавета Новакова (07.05.2022 17:11)

след А следва Б

След като сте натрупали вече опит в изготвянето на методика за оценка, моля да подготвите подобна методика и за оценка на изградените социалните компетентности на учениците по време на образователния процес, с цел да определите тяхното ниво на гражданска отговорност и потенциал за работа.

Пробно може да изпробвате методиката сред държавната администрация и държания научен състав.

Автор: Елисавета Новакова (07.05.2022 17:04)

Последствия

Моля да помислите и за последствията, до които могат да доведат "лошите" оценки на научните работници. От една страна може да бъде накърнено тяхното достойнство, което би трябвало се "пази" според конституцията ни. А от друга страна какво ще се случи с всички оценени във времето, получили своята оцeка през годините от атестираните "лоши" или некомпетентни или не достатъчно компетентни преподаватели?!

Преди преподавателите да почнат да събират от утре точки, за да не получат вдругиден "лоши" или "ложи" оценки, моля да направите списък на критичните случаи и да поканите всички, които вече са миниаи през годините на обучение при тях на безплатни опреснителни курсове при колеги, доказано компетентни според Вашите изисквания.

Последното е необходимо, за да не допуснете дискредитиране не само на обучителния персонал, а и на обучените.

Автор: Росен Русев (04.05.2022 20:02)

показатели за академично развитие/израстване

Мисля, че за да се стимулира научната работа и съответно повишението на ранка/качеството на академичните институции е редно с академични публикации да могат да се компенсират всички показатели за академично израстване. Публикационната дейност е основна, фундаментална и най-свойствена за една академична институция.

Би следвало също всички свойствени на изследователската, учебно-преподавателската и творческата работа дейности да се стимулират с точки, включително да се дава възможност на преподавателите за по-голям избор как да си тропат точките, като непубликационните точки да са по избор на преподавателя и в определен лимит. Не е редно всички преподаватели да се капсулират в един и същ образец, при положение, че на някои силата им е в публикациите, на други в учебно-преподавателската работа, на трети в практико-приложната, на четвърти в творческата, на пети в административната работа.

Редно е също да се прави разлика и между природни и хуманитарни науки, както и за изкуствата -- напр. идеята за импакт-фактор идва от природните науки и може да се прилага само по изкривен начин в хуманитарните и изкуствата. В изданията на хуманитарните науки и изкуствата почти никога няма импакт-фактори (там творческият и иновативният компонент са най-актуални, а тяхната стойност е резултат от културно-историческо признание, не от спуснати критерии).

Сегашният закон не стимулира достатъчно (да не кажа, че в някаква степен и задушава) научно-изследователската, публикационната и творческата дейности, а вместо това насочава и канализира професионалната енергия на академичните работници в несвойствени или не достатъчно полезни за академичната работа дейности и изисквания за израстване и развитие. Напр.

1) участието в проекти е несвойствена работа за преподавателите (която просто облагодетелства финансово институциите и най-вече ръководствата им). Съответно, е редно да е по избор на преподавателя, а не изискване за израстване;

2) докторанти няма чак толкова много във всички области, пък и ако са изискване като завършили, ще започнат да ги претрупват още повече (то това си е конфликт на интереси и не знам да го има в чужбина, но у нас този термин не се взема достатъчно насериозно). Участие в комисии обаче не е конфликт на интереси и си е сериозна академична работа, за която е редно да се дават точки;

3) учебните помагала не са сериозни публикации и не би следвало да носят точки (евентуално може би по избор на преподавателя и в някакъв лимит). Академичната работа е винаги в процес и не завършва с публикувано помагало; за студентите това трябва да е ясно, както и че трябва да се готвят на базата на лекции, научни публикации, и други академични задания -- не просто по учебник като в средното училище.

4) цитиранията ще дойдат не от това, че са направени изискване за израстване, а от качествени публикации в престижни листи. В момента колеги масово се цитират един друг за да изпълнят това изискване, което за повечето от нас е иначе непреодолимо и спъващо, а това едва ли е идеята зад реалната референция. По-

?? ?????????? ?? ?????????????? ?? ?????????? ?????? ? ?????? ?? ?? ?????????? ?? ?????? (?????????????, ?????????? ? ??????) ??-??????
????? ?? ?????????? ?? ?????????????? ?? ? ?????? ?????????????????? ?????????????????? ?? ?????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????? ???????.

Автор: Вера Бонева (02.05.2022 21:25)

Три предложения за леки корекции към проекта

Уважаеми колеги,

Приветствам идеята за актуализиране на националните наукометрични изисквания за академично израстване, както и симетричното им прилагане към процедурите за атестация на академичния състав на висшите училища.

Предлагам следните добавки:

В област 2. Хуманитарни науки и в област 3. Социални науки към показатели А5 и А8, след ERIH+ да се добави и CEEOL - по аналогия с професионално направление 3.6. Правни науки. Мотивът ми е свързан с факта, че в двете области редица престижни научни списания са индексирани в CEEOL. Чрез подобно решение ще се стимулират редакционните колегии да индексират изданията във въпросните две бази от данни. Не е неразумно да се помисли при хуманитарните науки да се добави и eLIBRARY.RU, както това е направено в научна област 1. Педагогически науки. Особено за филологическите и богословските науки тази база от данни е силно представителна.

По мое мнение, при формулировката на показателите в група Б е по-удачно да се използва отглаголното съществително ВЪЗПРОИЗВЕЖДАНЕ на мястото на думата ВЪЗПРОИЗВОДСТВО. Посоченият от мен вариант насочва повече към движение, промяна, динамика и е по-приемлив за абстрактна употреба на въпросното съществително. Препоръчвам консултиране за тази дума със специалисти по съвременен български език, специализирани по темата за употребата на имената в официалната комуникация.

Предлагам да се задължат ръководствата на висшите училища и научните организации да оповестяват публично на сайтовете на факултетите и институтите таблиците с наукометричните показатели (с приложения към тях доказателствен материал) на всеки атестиран член на академичния състав, както това се прави при конкурсите за академични длъжности и при процедурите за придобиване на научни степени. По този начин ще се избегнат рисковете за обявяване на неточни данни, ще има възможности за сравнение в институционален и национален план. Ще се облекчат и процедурите по акредитация на висшите училища и научните организации, тъй като резултатите от научноизследователската и художественотворческата дейност ще бъдат прозрачни и успоредно с това верифицирани от съответните комисии по атестация и по качеството.

Желая успех на проекта!

Проф. дин Вера Бонева, днк, УниБИТ

Автор: ... .. (01.05.2022 22:59)

Уточнения и допълнително предложение

Нужда от уточнение към табл. за област 5, т. В9. Научните публикации, които не фигурират в WoS и/или Scopus, могат ли да се броят за "научно-популярни"? Това трябва да се изясни. Би трябвало тук да е мястото на всички публикации, които не са в WoS и/или Scopus, по този начин ще се задържат в някаква степен някои по-слаби родни конференции и списания. Даже може леко да се увеличат допустимите точки по това перо точно с тази цел, напр. до 25 т.

Нужда от уточнение към табл. за област 5, т. В13. Досега съм давал една дузина рецензии за списания в WoS и/или Scopus, но не си спомням в кореспонденцията си с тях да съм получавал някакъв документ, удостоверяващ, че съм направил рецензия. Със сигурност, не и от всички тях. Адмираiram подобна точка, рецензирането е неблагодарна и не особено желана работа, това може донякъде да улесни намирането на рецензенти. Но, точно какъв документ ще е необходим за удостоверяване на извършена рецензия?

Предложение относно точкуването на публикации. От една страна не е добре да се дели на броя автори (както е според правилата в момента), от друга ще се появят много фиктивни съавтори с предлаганата промяна (досега това беше донякъде стопирано, защото те "крадат" от точките на останалите). Имам следната проста и ясна идея. Първи автор и автор за кореспонденция да получава пълното количество точки за една публикация. За всеки останал: общ брой точки/n (n-брой на авторите). Това е компромисен вариант между това да се дели и да не се дели, като го намирам за удобен и достатъчно справедлив. Реално, фигурантите ще получават много малко точки по този начин, а хората с реална заслуга - много повече.

Автор: ... .. (01.05.2022 22:57)

Забележки и предложения

Забележка към промяната в § 3. Добре е помислено да се даде възможност на нехабилитирани да стават ръководители, стига да изпълняват минималните национални изисквания. Изпълнението на тези изисквания, обаче, трябва дори да е задължително!

Предложение за промяната в § 3. Необходимо е „Ръководителят на докторанта се избира при условията на чл. 46, ал. 4 от Закона за висшето образование“ да премине

в „Ръководителят на докторанта трябва да отговаря на изискванията на чл. 2б, ал. 1 и 5 от Закона за развитието на академичния състав в Република България за заемане на академичната длъжност "професор" или "доцент" в съответното професионално направление“.

Забележка към общата табл. 1. В група А трябва да се завишат минималните точки. Според сега действащите правила трябва да имаш поне 10 публикации в WoS и/или Scopus, което с новите правила въобще не е гарантирано. Според предлаганото, ако си уредиш участие в 5-6 по-вървежни публикации, заедно с цитатите, ще изплуваш над минимума от 90 т. Група А е най-важната, защото най-трудно се изпълнява и манипулира.

Предложение за общата табл. 1. Увеличение на минималния брой точки от 90/120 на 120/150 (или дори повече) за група А.

Ще разгледам ситуацията за област 5 - "Технически науки", заемане на длъжност "доцент".

Забележка към табл. за област 5, т. Б2. Не трябва да се дават точки за ръководство на успешно защитили дипломанти, дори и ограничено количество. В момента дипломните работи не подлежат на картотекиране и широк достъп, подобно на дисертациите. Няма никакъв контрол за плагиатство и научна недостоверност. Реално, въртят се едни и същи теми, едни и същи дипломни работи със съвсем козметични промени (а и без тях) циркулират ежегодно. Прекалено много точки се дават по това перо, а не трябва въобще да го има. Освен това, то е в известна степен дискриминационно, тъй като, дипломантите получават основно теми от преподаватели в извеждащите катедри. Бил съм свидетел как отлични дипломни работи, на много високо ниво, с ръководители - специалисти в съответната област, са били бламирани с ниска оценка, само защото ръководителят не е преподавател от съответната катедра. Затова и рядко има външни ръководители, включително и от други катедри. Имам колеги, които всяка година извеждат по 15-ина дипломанти, без въобще да се затрудняват - дават стари готови дипломни работи, които студентите преписват и променят това-онова.

Предложение за табл. за област 5, т. Б2. Да отпадне точкуване за дипломанти или поне да се намали до не повече от 20 т.

Забележка към табл. за област 5, т. Б4 и Б5. Твърде много точки се дават за учебници и ръководства. В момента всеки втори преподавател във ВУЗ е написал

нещо подобно. Това е крайно несериозно, често пъти тези четива са твърде некачествени. Редовна практика е да се преведе help-а на някой програмен продукт и да се издаде като ръководство. Няма да навлизам в подробности, но нивото е много ниско.

Предложение за табл. за област 5, т. Б4 и Б5. За учебник их20 т., а за помагало - их10 т. Или въобще да не се дават точки.

В духа на последните забележки, може би трябва да се обмисли ограничение отгоре за броя точки в общата табл. 1. за група Б.

Забележка към табл. за област 5, т. В1 до В4. Трябва ли за патентите (полезните модели) да се следи процент участие, след като за публикациите това не се прави?

Предложение за табл. за област 5, т. В1 до В4. Да отпадне процент участие или да се въведе и за публикациите в т. А1.

Автор: Elena Koleva (01.05.2022 00:50)

Област 5: Технически науки

Показатели група А

1. Липсва показател в Група А: Научни трудове, отразени в специфични за научното направление бази данни. Такива бази данни съществуват не само за Област 4 например. Към момента тези научни трудове носят точки в Област 5: Технически науки. Какъв е мотивът за премахването им?

2. Цитиранията, които са отразени за Област технически науки са само в WoS или Scopus (A5) или Цитирания в докторски дисертации защитени извън страната (A6) - A6 би трябвало да бъде записано аналогично на Област 4 - "Други цитирания в научни трудове от специфични бази данни или в докторски дисертации, защитени извън страната"

Автор: Елисавета Новакова (30.04.2022 20:02)

Научен работник до живот или ...

Моля да правите разлика между научни работници, които нямат нито един ден стаж извън научни институции на свободния работен пазар, и онез, които искат да развиват научна дейност след като са натрупали житейски и професионален опит. Моля да има квоти за такива от втория тип и друга методика за подбор.

История

Начало на обществената консултация - 28.04.2022

Приключване на консултацията - 30.05.2022

Справка за получените предложения

Справка или съобщение.

Окончателен акт на Министерския съвет
